

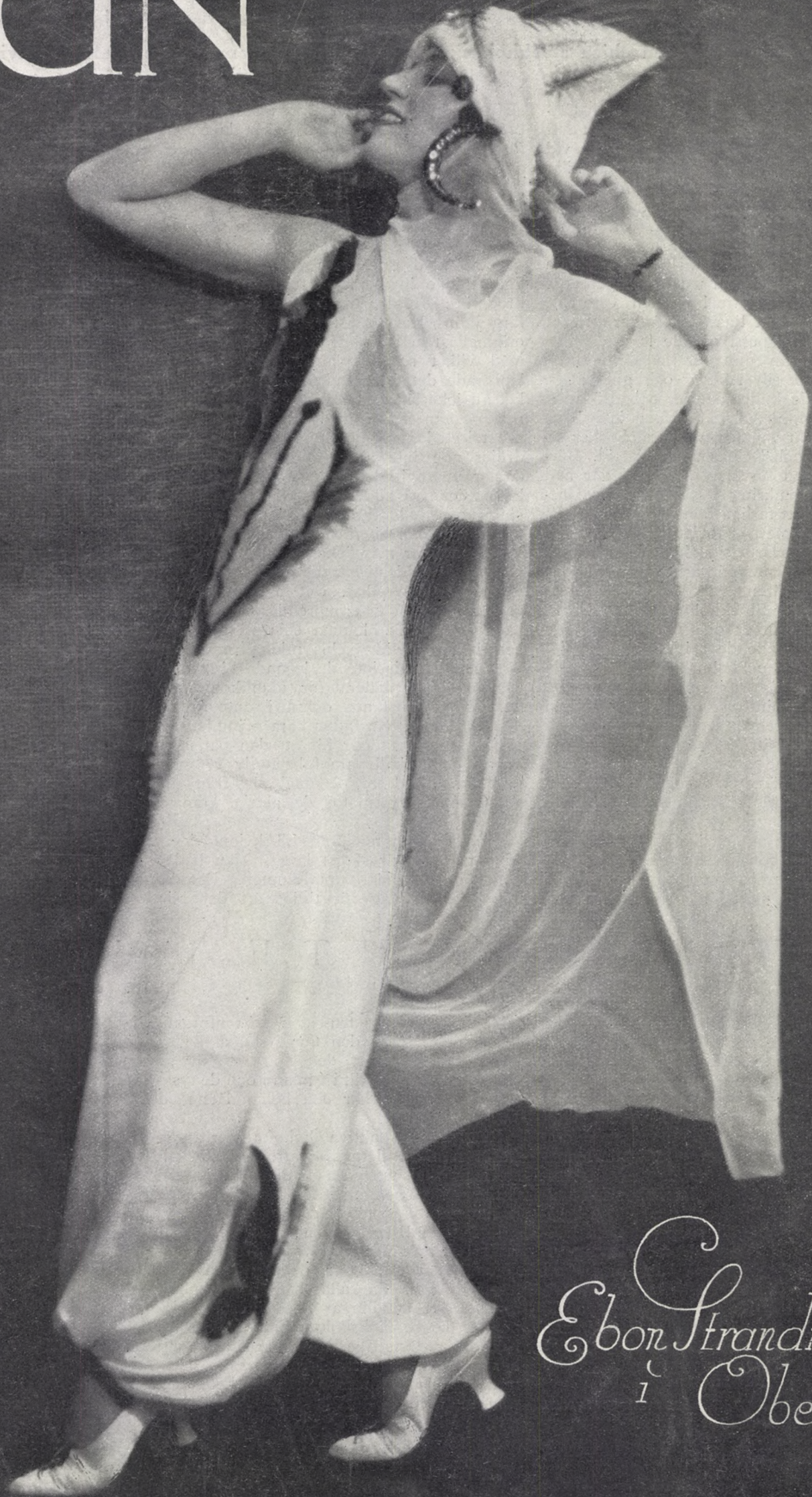
Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

*Ebon Strandin
i Oberon*

JAEGER
HOVFOTO

K R Ö N I K A

som handlar om den chica stockholmskan på operapremiären, om den saknade kvinnofriden och om "ett kungarike för nya yrken".

EN STOR OPERAPREMIÄR I STOCKHOLM är en festlig anblick. Inte minst när regnet står som spön i backen som nu vid Oberonpremiären i förra veckan och bilar och ekipage stå i kö långt ner åt Kungsträdgården för att avlämna sitt galaklädda innehåll under entrévalvet. Då fångas man i storstadens brusande feststämning, redan innan entrén är gjord i Operans varma salong — ack, om alla teatersalonger vore lika omodernt hemtrevliga som Operans, där ett mildt varmt ljus är barmhärtigt mot diskret pudrade persikokinder!

Så går ridån upp för hr Grünwalds färgorgier, för silverskogar och guldpalats, för skimrande kungamantlar och glödande haremsslöjor. Men man förvånas icke längre — ögat har vant sig vid färgchocker sedan Simson och Delilas upprörda tid. Där emot kan man förvånas då ridån går ned och ser sig omkring i salongen. Hr Grünwald har fått farliga konkurrenter om sin färgprakt i damernas toaletter. Det är slut med de evigt svarta sidenklädningsarnas tid på de svenska premiärparketterna.

Oberonpremiären var säsongens första stora tillfälle för Stockholms damer att visa sina nya klädningar och med förtjusande beredvillighet hade de gripit och utnyttjat detta tillfälle. Stockholmskan kan icke klä sig — hur har man icke hört denna sats ältas! Men åtminstone när stockholmskan går på operapremiär vederlägger hon på ett glänsande sätt denna smädelse. Man måste ge henne odelat beröm inte bara för hennes förnäma smak och diskreta elegans, utan också för hennes chic. Stockholm är icke längre två år efter Paris, här lanceras senaste modet lika friskt och oförskräckt som någonsin på Parisoperan.

Operans Oberonsalong var en symfoni av glada färger, mest förstås i den moderna

skalan orkidé — lavendel. Prinsessan Ingeborg gick i têtén med en mörkt lavendelfärgad toalett med en sky av tyll över axlarna — övriga lavendelfärgade damer solade sig i det stolta medvetandet om kungligt föredöme från en prinsessa, som förstår konsten att kläda sig. Men de rosafärgade kunde också känna sig belåtna i sällskap med prinsessan Astrids ungdomliga stillklädning i rosa taft med pastellblå broderier. Rosa var förresten också den färg Jenny Hasselquist valt för sin luftiga, originella toalett i chiffon med chiffoncape, med vilket senare plagg fru Hasselquist lancerade det utomlands obligatoriska bruket att icke lämna ytterplagget ute i garderoben, utan sväva in i teatersalongen insvept i ett luxuöst underverk till cape. Det dröjer nog inte länge förrän Stockholms damer upptagit detta eleganta, men i vårt klimat icke så alldeles praktiska mod. En chiffoncape eller brokadplagg står ganska dåligt mot den bistra nordiska vinterkylan, men vad lider man icke för att vara fin?!

Formlig epidemi har däremot blomruskan på axeln redan vållat. Det fanns väl knappast en dam på Oberonpremiären som icke hade en jättelik blomma eller en stor bukkett böljande vid axelns mjuka rundning. Men naturligtvis inte de levande blommorna, som Idun pläderat för, utan konstgjorda. Tyllslöjan fanns också i samma epidemiska antal. Nu fattas bara mängden av barbariska bijouterier för att den parisiska apparitionen skall vara fullständig — men gud ske lov lyste de med sin frånvaro på Operan och måtte de aldrig komma dit.

Från Oberonpremiären till kvinnofriden på våra gator är steget långt. Men båda äro veckans samtalsämnen. Det är nog icke en dag för tidigt att det blir

lite lagstiftning mot de stockholmska herrarnas onödiga uppmärksamhet mot ensamma damer på våra gator. Man behöver inte vara pryd och sjäpig för att under nuvarande förhållanden dra sig för en kvällspromenad ensam hem efter sitt arbete, teaterbesök o. s. v. Och detta i det s. k. kvinnornas århundrade! Inte vet jag vad de ha för lagbestämmelser för kvinnofriden i exempelvis London, men där kan jag gå mol ensam på Leicester Square klockan 1 på natten utan att någon uppvaktande kavaljer säger ett ord till mig, även om jag långt ifrån ser ut som en fågelskrämma. Som sagt jag känner icke de londonska lagparagraferna, men jag tror icke att herrarna må illa av dem. I vilket fall äro de bättre än de laglösa förhållanden, som i Stockholm göra att en antastad dam icke gärna vänder sig till polisen för att få hjälp: hon kan då lätt riskera att herr polisen tar den manlige kontrahentens parti i den något förlegade åsikten, att små, söta flickor inte ha något på gatan att göra efter klockan 7 e. m. Alltså låtom oss instämma för en ny lag till kvinnornas skydd. Kanske behövs det ett opinionsmöte?

En annan aktuell kvinnofråga är den, som Idun i sitt förra nummer tog upp och gärna vill fortsätta med: de unga damernas aversion mot kontorsstolen, som en rad av dem bekände i sina svar på en Iduns rundfråga. Inför denna samfällda klagan vill man utropa: »Ett kungarike för nya yrken, för goda förslag till andra och den kvinnliga psyken mera passande poster än kontorsstolen!» Den som har något förnuftigt och effektivt att säga i den frågan gör de svenska flickorna en dunder-tjänst.

EBE.

K V I N N O R N A U T E I V Ä R L D E N

AV ANN MARGRET HOLMGREN.

MAN GNUGGAR SIG I ÖGONEN OCH tror att man läser fel när man ser att vid de tyska universiteten studerade 1923 inte mindre än 8,591 kvinnor, de flesta i Berlin. Därefter kom München och Frankfurt. Damernas huvudämnen voro filologi och historia, medicin och naturvetenskap.

Vid Rigas universitet utgjorde de kvinnliga studerande 30 % av hela antalet studenter. I dessa länder ha kvinnorna tydligen kommit underfund med att i kampen för tillvaron äro kunskaper bästa hjälpen. Som bevis på vad en ordentlig utbildning kan åstadkomma kan nämnas att U. S. A. har anställt en kvinna som legationssekreterare i Bern. Miss Atcherson är den första kvinnan i amerikansk diplomat-tjänst.

Frufrågan.

Det finns en kvinnofråga som vid ytligt påseende kan tyckas tämligen underord-

nad, och det är fru- och frökenfrågan. Då och då dyker den upp i skilda länder vilket tyder på att den nog inte är så betydelselös. Särskilt i Finland och de tysktalande länderna har den behandlats med stor grundlighet.

De i frågan aktiva kvinnorna reagera starkt mot att deras privatförhållande till en man skall uttryckas i deras titel. De önska en gemensam titel för alla vuxna kvinnor

I Tyskland har staten visat vägen. I vissa officiella ämbetsverk är frutiteln antagen i vissa skrivelser, oberoende av giftermålsfrågan. Så kallas t. ex. i preussiska regeringens handlingar alla föreståndarinnor för högre flickskolor »Frau Doktorin». I en del av Österrike kallas alla lärarinnor i borgar- och kommunalskolor »Frau Lehrerin», och vid Wiens universitet heter den som mottagit doktorsdiplomet »Frau Doktor». Tyskorna, som tyckas ta saken grund-

ligast ha nu inte mindre än tre olika föreningar för att bilda opinion för saken och genomdriva att få ett gemensamt tilltalsord för alla vuxna kvinnor. Sedan gammalt följer också frutiteln en del föreståndarinnor i diverse stiftelser. Vi ha ju också i Sverige titeln »Oldfru», en vacker titel på dem som ha den ansvarsfulla vården av dyrbara husgeråd och annat på våra främsta slott, såsom Gripsholm m. fl.

I Frankrike användes ofta titeln madame när damen ifråga inte är absolut ung. Det anses helt enkelt hövligare än mademoiselle. Ju mer man tänker sig in i frågan dess mer lutar man åt att saken har större betydelse än man vid första ögonkastet kunde se. En självständig kvinna som deltar i samhällsarbetet vill naturligtvis inte veta av att första bästa lilla frusnärta skall endast genom sin titel anses stå högre i rang, och man måste ge henne rätt.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM

ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

TEGNÉR VAR I DEN GRAD MIN barndoms avgud att jag en hel vinter gömde ett skillingstryck av Axel i min kjolficka och våddades över att barnflickan, som lånat mig det, ej kunde förklara vad den sak var som kallades kärlek och var »jords och himmels under». Ty mina föräldrar vågade jag ej fråga. Men sedan fick jag av min far — och har ännu på min bokhylla — 1839 års upplagan av Tegnér's smärre dikter, där jag klistrade in det knollriga Tegnérhuvudet från hans tidiga år. Och nu visste jag vad den »kärlek» var som där talades om. Jag hade emellertid tre år förut lärt mig hela Axel utantill och nu — när jag vid 10 år ägde den — var den saligheten att fritt kunna läsa, fritt rabbla den och veta vad som menades med den kärlek, som kallades jords och himmels under utsäglig. Därför var det med klappande hjärta som jag följde min mormor när hon under vår färd till Strömstad 1860 tog mig med till friherrinnan Martina v. Schwerin född Törngren. Mormor berättade att den gamla, vackra damen »i den gröna ögonskärmen varit en mycket god vän till Tegnér». Mina minnen av besöket äro att jag tyckte hon var lycksalig, som sett Tegnér! Jag visste inte då huru mycken kärlek och smärta, som förenade Tegnér med Martina v. Schwerin. Åt henne skrev han 1839 den sköna dikten vid hennes dotters död. Och nu veta vi alla att den dikten, blev så skön emedan Tegnér så rent och vackert älskade den unga »latinska frökens» mor. Borde icke någon förläggare ge ut den lärda frökens noveller, dem jag med hänryckning slukade i min barndom?

*

Obeskrivlig var den dag när jag gick över Stockholms slotts borggård hösten 1864 för att å rikssalen höra den dåvarande professorn Fredrik Ferdinand Carlsson tala om svensk-norska unionens femtioårsdag. Min morbror var ytterligt konservativ. Han var son av den excellens Sköldebrand som Fredrika Bremer förebrådde Malla Silverstolpe att hon ej sagt ja till då han friade. Han gifte sig sedan med den sköna Lætitia Enennes, ännu som gumma så vacker att då hon satt under sitt ungdomsporträtt av Breda, började jag ana att en gammal dame kan vara lika vacker som en ung. Och hon — som varit hovmästarinna hos drottning Josefina — svor på ett så förtjusande sätt att det var mig omöjligt att fördöma det ehuru pastor Rothlieb — Carl Laurins morfar — under vår konfirmationsläsning kallade det synd! För att åter komma till novemberdagen

Tegnér, Lars Johan Hierta och Fredrika Bremer äro de tre ryktbara personligheter om vilka denna del av Ellen Keys levnadsminnen huvudsakligen handla.

1864 sade min morbror, då vi gingo över borggården på väg till Slottssalen: »Ser du den herrn, som går där?» Det var en smal, något böjd, snabbt framskyndande herre och jag — nyfiken på alla storheter — bad morbror strax säga vem det var? Morbror svarade: »Det är den mest fullklappade skurk och förbannade uslingen i landet: det är Lars Johan Hierta.»

Men jag hade av min far hört så mycket om Aftonbladet där far medarbetat — och visat mig ett mycket fint cigarretui av sköldpadd, som han därför fått av Hierta — att jag höll på att utbrista: »Å nej, morbror, inte är han det!» Men som jag fått höra hemma att jag inte borde säga mot morbror, så teg jag ehuru viss att min far hade rätt och att Hierta ändå var en märklig man!

*

Min far hade även talat om huru intagande och kvick Aurore Kullberg, dotter av Kalmarbiskopen var. Hon dansade med min far på balerna i Kalmar och gav ständigt blixtrande svar. Så t. ex. när en herre frågade henne: Säg mig, min nådiga, var-

Vem blir Nobelpristagare i år?

En liten gissningstävlan för de litterärt intresserade.

Vem skall i år få det litterära Nobelpriset? Frågan som alltid är på tapeten den här tiden på året har även nu ställts upp. Vem blir den lyckliga i år: Ellen Key, Sigrid Undset, Georg Brandes, Bertil Gripenberg, Bernhard Shaw, Tomas Hardy, Galsworthy, Pirandello, Henri Bergson, Barbusse, Raynal, Tomas Mann, Paul Ernst, Gracia Deledda, Maxim Gorki — för att nu endast nämna några av dem som kunna komma på tal. Många äro kallade men vem blir den utvalda? I tanke att det skulle roa läsekretsen att pröva sin gissningsförmåga anställer Idun härmed en omröstning samt ber alltså ärade läsarinor och läsare att sända in en nännsedel, upptagande endast ett namn. Det av redaktionen först öppnade svaret angivande namnet på den författare som blir årets Nobelpristagare i litteratur belönas med ett pris bestående av ett arbete av författaren ifråga efter pristagarens eget val. Omröstningsförslag skola försedda med påskriften Nobelpristävlan vara inlämnade till redaktionen inom fjorton dagar och i alla händelser före offentliggörandet av den verkliga Nobelpristagarens namn.

för damerna äro så mycket känsligare än herrarna? och hon genast svarade: »Emedan herrarna depensera sina känslor medan damerna lägga räknetill till kapitalet.» Hon gifte sig sedan med den från Schweiz komne prosten Trottet, som följdes av Roerich. Fredrika Bremer talar i sina brev om båda och särskilt nämner hon sin avsikt att höra den senares föredrag om Layards upptäckter i Niniveh och Babylon, dem även jag bevistade samman med Mina Åhlin. Ty min läsvinter 1864—65 var jag helpensionär hos systrarna Åhlin på 5 Garvargatan, Kungsholmen, men gick alla lördagar till min moster och morbror på Slottet och stannade där till måndag, då nattvardsläsningen i prästhuset nära Tyska kyrkan var slut. Likaså var jag hos dem alla helger. En gång hände att två damer kommo till morbrors dem jag ofta såg: fröken Astrid Sandels — dotter av finska krigets hjälte — och — som hon då kallades — mamsell Hilda Wennberg, syster till Lotten Wennberg. Henne hade min far ofta dansat med och kunde ej nog tala om huru god och glad hon var. De båda damerna sade sig på väg till Söder för att tala med Fredrika Bremer. Denna hyrde då ett par rum för sina stockholmsbesök ehuru hon nu bodde hos familjen Saxenberg på sitt till dem sålda forna hem Årsta.

Ack, om jag havt mod att säga: »Tag mig med, tag mig med! Jag hade velat tigga och be men var för blyg. Och vem kunde ana att Fredrika Bremer skulle dö nyårsnatten mellan 1865 och 1866, samma natt som min egen far ehuru nära fyrtio år senare? När jag i vinter läst de fyra stora av Klara Johanson och Ellen Kleman utgivna banden Fredrika Bremers brevväxling ser jag att under de sista tjugo åren av hennes liv hade hon en mängd unga vänner, som då voro min fars. Sedan blevo de även mina, men mina — tanter och farbröder!

Min far skrev om henne i Ny Illustrerad Tidning men han visste ej då att hon av hela sitt hjärta varit viss om lyckan av den nya representationsformen! Underligt vävas trådarna samman i detta så underliga liv! Han uttryckte nu endast sin livslånga beundran för Fredrika Bremer vars Hertha han försvarade och lät mig läsa medan damerna anföll den! Och i mitt barnahjärta bodde »mamsell Fredrika» sedan dess som ett helgon.

Ellen Key.

NOBLESS ger djup glans

styrka och smidighet

IDUNS STORA LITTERÄRA PRISTÄVLAN

Tiotusen (10,000) kronor utdelas i pris för de bästa romanerna.

Marika Stjernstedt.

Elin Wägner.

Det var en novemberdag 1890 som Idun visste berätta att första priset i dess stora romanpristävling 500 kronor — en summa som då ansågs rundligt tilltagen — tillfallit en fröken Selma Lagerlöf, Landskrona. Idun uttalade sin tillfredsställelse över resultatet och framtiden visade hur rätt tidningen haft i sitt val. I förhoppning om en lycklig utgång även av denna vår senaste romanpristävling är det Idun nu änyo som väddar till Sveriges författarinnor och författare.

EN AV IDUNS MÅNGA GODA TRADITIONER har städse varit den att hos sin stora publik inom de bildade klasserna väcka och sprida intresset för värdefull originallitteratur på prosadiktens område. Ett av medlen i detta syfte har varit Iduns litterära pristävlingar, vilkas förnämliga anor bäst visas av det faktum, att det var genom dessa som författarnamnen Selma Lagerlöf och Olof Högberg först blevo bekanta för svensk publik. Gösta Berlings saga och Den stora vreden, dessa ypperliga alster av svensk diktning, framträdde bägge som prisskrifter i Idun.

Över huvud taget ha Iduns stora litterära pristävlingar städse givit ett synnerligen vär-

defullt resultat, och då Idun nu utlyser en ny tävling för sitt romanbibliotek, hoppas vi att även vid detta tillfälle kunna påräkna den svenska författarvärldens livliga anslutning.

Idun inbjuder alltså härmed samtliga svenska eller på svenskt språk skrivande författarinnor och författare att delta i denna nu utlysta tävling under följande bestämmelser:

För en originalroman på svenska språket med valfritt ämne samt av en halt, som framför allt gör den ägnad att karaktäriseras som familjeroman och till ett omfång av ungefär 20 sextonsidiga tryckark av Iduns romanbiblioteks format, utdelas vi som pris

Sextusen (6,000) kronor.

Dessutom utdelas vi ytterligare ett andra pris å fyra tusen (4,000) kronor för den originalroman av samma beskaffenhet, som kommer därefter i värde.

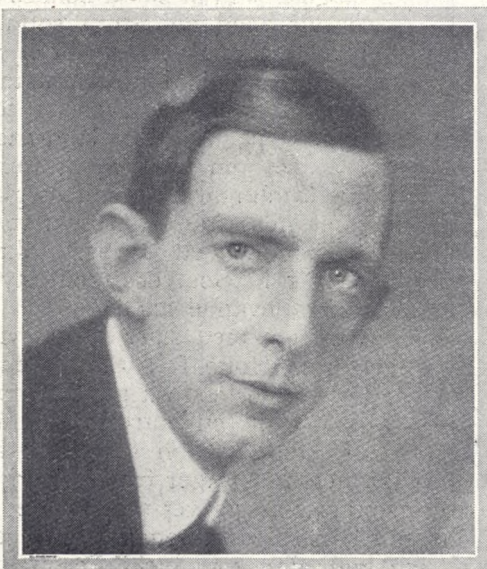
Härför förbehålla vi oss rätt att i första hand offentliggöra de prisbelönade arbetena i Iduns romanbibliotek. Övriga inlämnade arbeten betinga vi oss likaledes rätt att inlösa efter särskild överenskommelse med respektive författare för deras publicering i Idun.

Samtliga tävlande arbeten skola i maskinskrivna exemplar vara anonymt insända till Iduns redaktion, Stock-

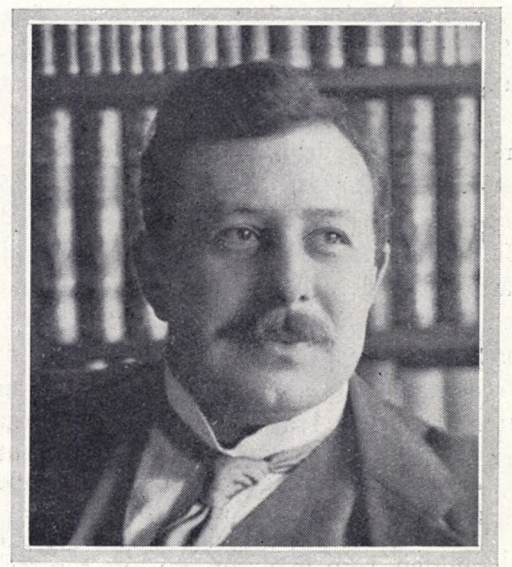
holm, före den 1 augusti år 1926 samt åtföljas av en förseglad namnsedel, vars konvolut förses med motto, vilket även bör återfinnas å manuskriptet.

Skulle prisnämnden anse, att ingen av de insända pristävlingsskrifterna besitter sådana egenskaper att densamma bör tillerkännas det utfästa första priset odelat, förbehåller sig tidningen rätt att efter prisnämndens förslag bestämma över dess delning.

Som prisdomare har Idun lyckats förvärva fyra så kompetenta bedömare som författarinnorna fru Marika Stjernstedt och fru Elin Wägner samt prins Wilhelm och professor Fredrik Böök.

Prins Wilhelm.

Fredrik Böök.

En med omsorg och sakkunskap utarbetad broschyr om bakning av småbröd, fårtor, smörgåsbröd m. m. bjudes en var gratis och porto-fritt om blott begäran därom insändes till Örebro Kem. Tekn. Fabrik i Örebro som tillverkar det av alla husmödrar välkända bakpulvret Ekströms Jästmjöl.

Följes bruksanvisningen misslyckas icke Edra

småbrödsbakningar och någon bismak av bakpulvret uppstår ej.

Ekströms Jästmjöl är av hög styrka och burkarna äro väl fyllda i motsats till vad fallet är med vissa i marknaden förekommande bakpulvermärken.

Ekströms Jästmjöl är alltså ett drygt bakpulver.

Det är framställt av rena och ändamålsenliga ingredienser.

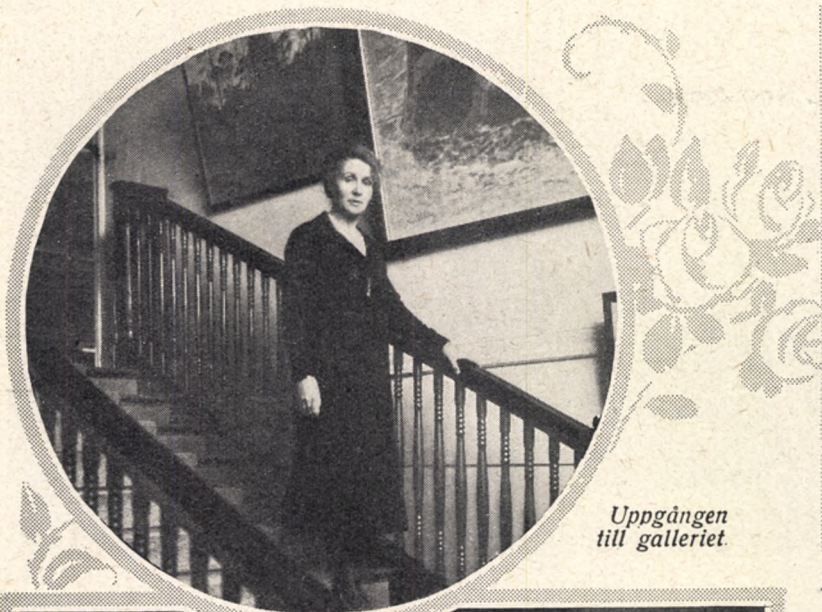
Den i år sjuttioåriga fabriken som år 1875 upp-tog bakpulvertillverkningen på sitt program, har alltså femtioårig erfarenhet inom bakpulverbranschen vilket borgar för ett gott fabrikat.

Gynna svensk industri! (Annons.)

SKALDEHEMMET I THIELSKA GALLERIET

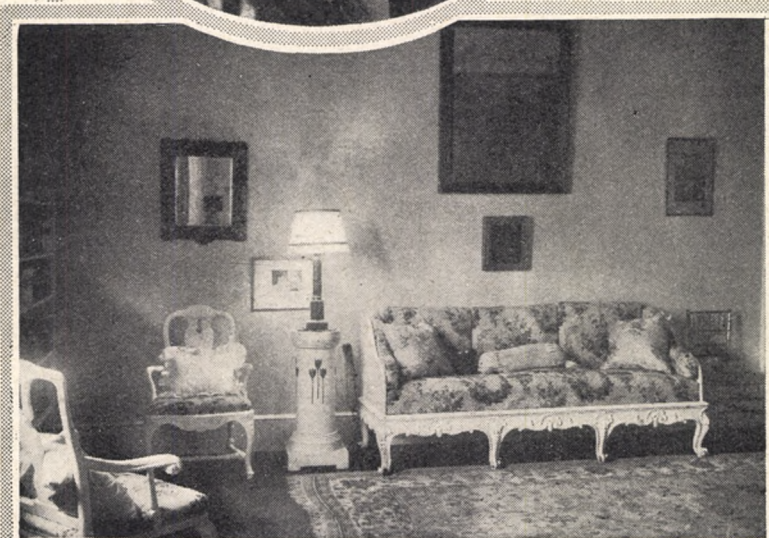
HOS STINA OCH TOR HEDBERG I DERAS NYA HEM.

Uppgången till galleriet.

Herr och fru Hedberg i salongen.

Ett vackert parti av fru Hedbergs sovrum. I soffan sitter hennes lilla lustiga mascot.

I det vita skrivrummet.

OM DERAS HEM, VARS MAKE OCH far skrivit Hemmets sånger, vore väl mycket att säga. Men om man har bläddrat en stund i de varma, veka sångerna, tyckes det en så bryskt att hoppa in i beskrivandets torra prosa. Å andra sidan duger det väl icke att uteslutande hänvisa läsaren till den lilla vackra diktboken, även om den ger den bästa bild av verkligheten, av den anda, som bär upp Stina och Tor Hedbergs hem och som följer det genom 1 oktoberflyttningen från Franska vårdshusets idyll till Thielska galleriets ståt.

Med Tor Hedbergs utnämning till intendent för det nya konstgalleriet på Djurgården ingick i den nya posten flyttning till ny bostad i galleriet. Inte utan ett visst vemod lämnade familjen det gamla obekväma, men trivsamma vårdshuset, där de så många år haft sitt vackra hem, men bättre kunde de icke fått det utbytt än mot den ståtliga Thielska villan. Bland Djurgårdens sagoomspunna ekar få de alltjämt bo kvar, endast längre ut på landet på en skogshöjd med den underbaraste utsikt över staden, över vatten och land — vackraste tavlan i hela galleriet är väl den, som man ser från ett fönster därifrån! Och nog är en husmor glad att få flytta in i det ståtliga huset med dess höga förnäma rum, dess rymlighet och bekvämlighet. Med förtjusning visar fru Hedberg

Ett vackert hem har i dagarna den nye intendenten för Thielska galleriet Tor Hedberg och hans maka inrett åt sig i den ståtliga Djurgårdsvillan, där Idun fått göra ett besök under fru Stina Hedbergs älskvärda ciceronskap.

på det stora, komfortabelt inredda badrummet, på sin privata garderob med plats för toaletter à la amerikansk filmstjärna, på alla andra rymliga garderober, på det imponerande serveringsrummet och köket av dimensioner, som skulle komma våra damer husmoderföreningsexperter och konsulenter att blekna av förfäran och darra av en pelikans ödslighetsrysning i en öken.

Intendentens privatvåning är förlagd till en fil av rum i nedre botten alldeles innanför den ståtliga entréhallen. »Det är så roligt att sätta in sina möbler i dessa vackra rum», säger fru Hedberg och vi skulle kunna spinna vidare på tråden, vända litet på uttrycket och säga: »det måtte vara roligt att ställa in så vackra möbler i dessa vackra rum.» Förfinad smak, förnäm kultur och kärleksfull pietet är det Hedbergiska hemmets bomärke. De dyrbara konstverken, som pryda väggarna, äro de flesta minnen och gåvor till Tor Hedberg av svenska konstnärer — Zorn, Carl Larsson, Acke,

Eugen Janson m. fl. —, av utländsk konst ser man några utsökta franska arbeten och de flesta konstsaker och möbler äro förknippade med minnen från resor och grundliga rundvandringar i gamla bodar hemma och ute. Till fru Hedbergs lilla graciösa vita skrivrum ha möblerna köpts på en auktion i Bretagne. Vitt är också hennes lugna, vackra sovrum med den stora soffan, där hennes lilla teatermascot, en brun vovve, residerar bland sidenkuddarna, njutande sitt otium efter branden på Svenska teatern, där den höll på att bli lågornas rov. I matsalen ses en förnäm empirmöbel och ståtliga samlingar av gammalt glas och porslin, hopsamlat från konstauktioner och resor. Så kommer ett dyrbart, äkta och levande hem till. Som dessutom styres av en husmoders levande hand.

Fastän knuten med starka band vid teatern, dit Stina Holm från Slottet en gång förvånade världen med att gå, har fru Hedberg alltid varit en intresserad husmor. »Man tror alltid att vi teaterfolk äro så omöjliga hemma», säger fru Hedberg smått indignerat, »men jag vet nästan intet bättre än att gå och pyssla hemma. Och jag vet många kamrater, som tycka detsamma. Vi som få vara så mycket borta från hemmet sätta kanske mer värde på det än de, som få vara där hela dagen. Jag tycker om

(Forts. sid. 116t.)

CAP FYRA ÄTCHOKLADER

CAP Palmery **CAP Mjolk** **CAP Grädd-Krokant** **CAP Bitter**

YPPERSTA KVALITETSCHOKLADER

NÄR JAG FÖRSTA GÅNGEN SPELADE TEATER

ELLEN CEDERSTRÖM BERÄTTAR SINA FLICKMINNEN FÖR IDUN.

Några bilder från forna dagar. Damen längst t. v. är Ellen Cederströms mor, fru Hanna Hedlund. Barngruppen äro de fyra systerzonen varav den lille gossen t. v. Claes-Henrik nu är välbeställd svensk-amerikan i Chicago. Flickan därbredvid är numera fru Ida Zethrin, bosatt i Stockholm, hennes bredvid stående syster är Ellen Cederström och den minsta pysen Dudde är teaterdirektör Fredrik Hedlund, Folkteaterns i Stockholm chef. Damen i den med veckrika volangen besatta krinolinen är Ellen Cederströms moster fru Carolina Carlbom och den unga backfischen bredvid är friherrinnan Cederström själv vid 17 år.

FÖRSTA GÅNGEN JAG UPPTRÄDDE var jag 8 år och gick i Franska skolan. Det var en gammal ärevärdig byggnad vid Oxtorgsgatan ungefär där Konserthuset nu ligger, ett stort hus med trädgård och både kapell och nunnor, fastän man behövde inte alls vara katolik för att gå där. Föreståndarinnan hette m:me Slavon och varje hösttermin framåt jul bröt hon av skolpluggen med att låta eleverna spela teater en kväll.

Det var något för mig det, som hade kvicksilver i kroppen och bara drömde om teater. Det året gav man fem pjäser och jag fick spela med i tre, två franska och så Topelius Sanningens pärla där jag var Funtus i Furusund, den dumma mjölnargossen, ett slags motstycke till Agapetus som sedan blev min favoritroll.

Den flickan kommer bestämt till teatern! spådde man i skolan och nog ville jag gruvligt gärna men mamma tyckte det kunde vara nog med teaterspelning nu och när nästa år kom stod det ingen Ellen Hedlund på skolans teaterprogram fast nog hade jag gjort heroiska ansträngningar. Vi hade som lärare en magister Floderus som var så väldans hygglig så en dag tog jag mod till mig.

Magistern får jag säga något? sa' jag. Vill inte magistern skriva till min mamma och be att jag får spela med? Han skrattade men det ville han inte. Nå men om jag själv skriver kan väl magistern vara så snäll och sätta sitt namn inunder, föreslog jag som inte gav mig. Och det tyckte han var så företagsamt så han gick med på det. Men det hjälpte inte ändå. Ni kan tro jag var ledsen, jag blev ju så lätt eld och lågor för allt, och framför allt teater! Jag vet inte jag har något påbrå i den vägen, mamma var sträng och allvarlig, men en ovanlig kvinna var hon. Jag minns en gång för några år sen hon läxade upp mig för att jag inte följde med världshändel-

Som en fortsättning på redan förut publicerade barndomsminnen berättar friherrinnan Ellen Cederström om sina teaterupplevelser i ungdomsåren framför allt då hon tog de första förberedande stegen på den skådebanan där hon sedan blev en så framstående konstnärinna.

serna i bladet. Hon var 90 år då. Mamma blev 93 innan hon dog.

Vad mig beträffar hade jag tidigt en stark fantasi. Jag minns en gång jag låg i fönstret till tolvan Jakobsbergsgatan där vi bodde och tittade ut på gatan medan jag pratade med min bror Dudde i rummet. Plötsligen blev jag alldeles stum. Dudde började grina när han inte fick något svar. Min tystnad berodde i alla fall inte på mig själv utan på en bryggarevagn. Jag fick för mig att så länge jag såg den kunde jag helt enkelt inte tala. När den till slut vek om hörnet fick jag mål i mun igen.

Dudde gick också i Franska skolan, i småbarnsklassen där man fick ta emot pojkar, annars var det bara flickskola. Det var då som nu att diplomaterna skickade sina barn till Franska skolan. Jag minns jag var hemma en gång hos franska ministern med hans barn. »Dricker ni inte rödvin hemma?» blev jag tillfrågad när jag ställde mig främmande för nationaldrycken. »Nej», sa' jag, »vi dricker öl och ibland tar mamma sig en sup». Förmodligen var man förvånad över de svenska vanorna och det skulle nog mamma med ha blivit.

Mitt första teaterbesök var när jag var så liten som 4 à 5 år. Jag hade först själv måst spela stor tragedi, på knä till och med för att få följa med vår gamla jungfru och se Robert av Normandie på 4:e radens sida på Operan. Naturligtvis var det bedårande, men det är ju klart att en sån liten unge inte kunde hålla ut hela kvällen utan till sist somnade jag ifrån hela härligheten.

En annan gång var jag på Hammerslada och såg Mumbo Gumbo Gongong den store men annars blev det inte mycket teaterbesök av, man tyckte inte om det i skolan. Av en slump kom jag ändå att vara med när Svenska teatern invigdes. Jag besökte ett par skolkamrater som skulle dit med sina föräldrar och så fick jag följa med. Vi sutto i en parkettbalkong närmast scenen och jag var klädd i blå barègeklädning med stor rosett i håret. Ni kan tro att den kvällen var en upplevelse för en fjortonåring.

I skolan var jag rätt styv i geografi men skral i matematik och det är jag än i denna dag. Nog hade jag energi att verkligen lära mig det som intresserade. Det fick man se när jag allra första gången skulle börja tugga på vetandets hårda frukter. Min äldsta syster gick i flickpension och mamma tyckte det kunde vara ganska skönt att bli av med mig också en stund på dan, för jag var allt något bråkig fast inte fem år fyllda ännu. När jag kom till skolan blev det frågan var man skulle placera en sådan där liten byting som inte ens kunde läsa innan.

Jo men det kan jag! blev mitt svar. Och det var sant också. Jag hade lärt mig genom att sitta mitt emot stora syster och läsa upp och ner i hennes böcker.

En yrhätta var jag i skolan förstås. Jag minns en gång jag hade som straff fått ställa mig bakom svarta tavlan. Magister Floderus var så sträng den gången men jag hämnades genom att krångla mig upp en bakväg och kom dimpandes ner rakt på bordet inför hans förskräckta blickar. Men annars pluggade jag ju ganska snällt och jag har ännu kvar en stilbok sen den tiden *quatrième classe* där jag med den prydligaste piktur skrivit ner på franska, engelska och tyska — tysk stil till på köpet! — diverse litteraturens pärlor och sen-

(Forts. sid. 1159.)

KLÄNNING BLIR ELEGANT
KEMISKT TVÄTTAD
ELLER FÄRGAD HOS
ÖRGRYTE KEMISKA · GÖTEBORG

IDOZAN
Erkänt bästa jämmedicin
Rådfråga
Eder läkare
Fås å
alla apotek

E F T E R R I D Å F A L L E T

DRAMATISKA TEATERNS NYA PROGRAM upptar två enaktare, »Galgmannen» och »Ödets man». Runar Schildt och Bernard Shaw — vid första påseende en konstig sammanställning — det finska svärmodet med den sprakande irländska paradoxen, det mänskligt gripande med det lysande konstruktiva, mystiken med det skarpa intellektets vinande pisksnärar. Men de båda styckena gå ändå märkvärdigt väl ihop, beroende på att båda i sitt slag äro små avslutade och helgjutna saker, som mycket väl kunna trängas om platsen en kväll utan att göra varandra förfång. Och efter det mörka ovädersmolnet i Galgmannen är det, åtminstone ur publiksynpunkt, helt säkert riktigt att låta solen skina över den Corsikanske äventyrarens elffångda temperament.

Vilken bitter ödets ironi att Schildt aldrig fick uppleva sin premiär i Stockholm! Ännu för några månader sedan gick han omkring bland oss, glad och god, tillbakadragen och försynt, öppen och rättfram, men med något av svärmodets glidande skugga kring pannan. En av svenskhetens förespråkare på andra sidan Bottenhavet, en ordkonstnär, en formkonstnär som få. Hans styrka var novellen med dess klara satsbyggnad och kräsna uttrycksmedel, dess artistiska koncentration och dess förmåga att på få rader fånga en stämning eller ge en karaktär. Men också dramat var han mäktig. Mången har säkert ännu i friskt minne »Den stora rollen», Armas Fagers ynkliga livshistoria, som för några år sedan gjorde en så stor och berättigad succés och som, i underteknads mening, var en av de bästa pjäser Dramaten gett på länge. Eller »Lyckoriddaren» på Svenskan, som gavs kort därpå. Den nu föreliggande pjäsen är hans förslingsverk, skriven 1922.

Runar Schildt hade många vänner här. Det blev så tomt i en hast när han oförmodat rycktes bort, till synes på höjdpunkten av en konstnärsbana, som mänskligt att döma, ännu bort spänna över ett par decennier. Det svenska språkets förkunnare ha aldrig varit många i De tusen sjöars land, men de ha varit naggande goda. Desto större var förlusten, desto bittrare känns saknaden nu, när en av dem tystnat för alltid. Men bland oss, som kände honom både som människa och konstnär, skall hans minne leva i kraft av personlighet och dikt, två ting, som aldrig kunna utplånas ur vårt medvetande.

På gården Övre Grindas bor den gamle överste Toll tillsammans med sin husmamsell Maria. Hans förflutna har varit stormigt: supgillen och bravader, slagsmål och glada äventyr. Redan tidigt stacks han in i ryska armén där han fick pröva på både det ena och det andra. Men till en början ville ingenting lyckas. Han bröt upp för tidigt och kom fram för sent. Det var först sedan han råkat en jude och av denne tillhandlat sig galgmannen, som allt började gå honom väl i händer. Befordringarna följde tätt på varann. Han segrade på slagfälten och hos de sköna, han vann ära och berömmelse och rikedom. Blott en sak flydde honom beständigt: sinneslugnet. Ty galgmannen, som han förvärvat, var en

Prins Wilhelms översikt av de sceniska nyheterna formar sig denna gång främst till några varmt kända och vackert framförda minnets ord ägnade den avlidne författaren Runar Schildt.

talisman den där visserligen gav makt över människor, framgång och lycka, men som också på ett mystiskt sätt gnagde sin ägares hjärterötter. Enligt sägnen kunde den aldrig förstöras, bara säljas, och varje gång måste det vara till ett lägre pris än gången förut. Överstens hade varit ett gruskorn från landsvägen. Och kunde man ej avyttra fetischen innan man dog blev det klen beställt med livet efter detta.

Så hände det sig att oron till sist åter drev honom hem till fädernebygden och det är slutet på hans skiftande liv vi få bevittna. Ödesstämningen ruvar som en svart fågel över obygderna, vargarna tjuta i natten och månen kastar sitt likbleka ljus på snön. Översten och hans husmamsell sitta och prata. Så småningom talar han om att han har galgmannen. Fasan att ej kunna göra sig av med den innan han dör griper honom, det sjuka samvetet gör sig påmint. Men ändå vill han sluta som han börjat, njuta till sista andetaget, lägga ytterligare en skändlighet till sina många föregående. Det är då som Maria erbjuder sig att köpa talismanen och på så sätt lösa honom ur förbannelsen. Hon ger honom frivilligt sin kärlek ty hon menar, att den gärningen bland människor har mindre pris än landsvägens minsta sandkorn. Då blir galgmannen äntligen till stoft och rinner bort mellan hennes fingrar. Förtrollningen bryts och Christoffer Toll dör på sin moders gård, försonad med sig själv. En kvinnas renhet och självupppoffrande hjärta har återlöst honom.

Gyllene ord.

Fatta tag i minuten, ty på dess vinge vilar en hel evighets allvar. *Jean Paul.*

Kalla ord förfrysa människor, heta ord bränna dem, bittra ord förbittra dem, onda ord framkalla deras ondskas. Goda, vänliga ord göra människor gott. De kosta icke mycket, men de uträdda stora ting. *Blaise Pascal.*

R. B—f.

Älska vardagen, men bli inte dess träl. Vänd inte dina tankar bort från det förgängliga, men låt din blick tränga djupt ned däri. Tanken på det förgängliga är en tanke, som leder genom kärr och törnesnår, men se till att du icke fastnar i törnet och låter förgängligheten växa kring om dig. Gå vidare, gå djupare.

Älska skönheten, men inte som en övermått girigbuk utan som en enkel, fattig människa. Försök tränga in även i den, så skall du kanske finna ett trösteord däri, en väg, en port ut till sanningen och livet. Lagg hjärtat intill den så skall du förstå vilket som är guld och vilket som blott glimmar.

Och älska dygden — godheten, rättrådigheten. Älskar du inte den, då väger din vilja ingenting, då är du arm och hemlös. Den måste vara det ankare, som du sänker i havet, så att du kan trotsa de ombytliga vindarna. Den måste vara roten av vilken alla dina ord och gärningar få sitt liv.

Låt solen vara ny för dig varje morgon. Var inte närsynt, och glöm aldrig att jorden är en stjärna i den stora himlarymden.

Ur »Det stilla året» av Ragnar Jändel.

Så dramatiskt utformat som »Den stora rollen» är stycket ej. Här och var sticker novellen fram beroende på att handlingen hopträngts till en enda akt. Men hur gripande, hur sann och ändå mystiskt spökaktig är ej dessa båda människors tvekamp i varganatten. Inga stora ord, bara en lågmäld och logisk dialog som fånglar genom sitt kärva artisteri. Ett stycke levande dikt, måhända bland det yppersta som författaren någonsin gjort. En kostbar sten i det diadem, som smitts av svensk språkkonst i Finland.

Överstens roll spelades av Sven Bergvall som fick fram det hårda och ruvande i hans psyke. Det ödesbetonade, tragiken och mystiken ställdes en smula i bakgrunden. Framställningen blev på något vis för brutalt påtaglig. Ett gott och samvetsgrant stycke arbete var det ändå. Som Maria hade Mona Mårtensson en i det stora hela taget lyckad kväll. Hon var trovärdig och enkel precis som denna Maria skall vara och hennes öppna ansikte hade renhetens stämpel på pannan. Skada bara att spelet stundtals verkade en smula bundet och inlärt.

Efter ridåfallet utlöstes ett spontant bifall, som helt säkert riktade sig lika mycket till scenen som till den bortgångna diktarens minne.

Om »Ödets man» vill jag fatta mig kort. Det är en historisk komedi där Shaw på sitt vanliga hänsynslösa sätt behandlar en av historiens halvgudar, gör narr av honom, framställer honom som äventyrare, posör och hetsporre den där inte gör sig samvete av att vinna yttre framgång med tillhjälp av tarvlig småsinthet och egoism. På ett litet värdshus i Lombardiet under italienska fälttåget finner han emellertid sin överman i skepnad av en kvinna, som på mer eller mindre hederligt sätt kommit över en del begärliga depescher. Papperen vandra nu fram och tillbaka mellan henne och generalen under ett ömsesidigt överösande av spydigheter tills kvinnans list slutligen segrar och hon blir i tillfälle att säga sitt hjärtas mening om den avgudade hjälten. Dialogen rymmer många uddiga kvickheter som man gärna lyssnar till, men själva den dramatiska handlingen är svag och alltför påtagligt konstruktiv.

Stycket spelades emellertid med fart och kläm. Ivar Kåge var en uppbrusande Napoleon med bra mask och sydländskt temperament, lagom komisk utan att verka parodisk och anslående den riktiga tonen, den hetsiga nervositeten och det eviga jagandet efter berömmelse. Om typen var historiskt riktig vet jag inte. Den var ändå frisk och medryckande. Ivar Nilsson gjorde en fryntlig värdshusvärd och Torsten Winge en inbilsk löjtnant med gott hjärta och dåligt huvud. Jessie Wessel slutligen var en söt men intrigant dam i directoire. Salongen hade roligt.

Chewy

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

EN VÄRDINNA I DET GAMLA STOCKHOLM

TILL PROFESSORSKAN CALLA CURMANS 75-ÅRS DAG DEN 11 NOVEMBER.

ÄR DET ENDAST FEM ÅR SEDAN Calla Curmans vänner samlades omkring henne för att hylla henne på hennes 70-års dag?

På det hela ha de fem åren farit väl med henne trots att hennes hälsa varit vacklande. De livliga bruna ögonen ha kanske blivit en smula vemodigare och tröttare, ej av årens tyngd, men så mycket mer av tidens, ty hon har lidit med allt lidande ute i världen och här hemma i vårt Sverige.

Överblickar hon sitt liv och talar där-om då får man skymta det älskade barn-och ungdomshemmet där det enda barnet fick en härdad uppfostran och tidigt fick vänja sig vid ordning, sparsamhet och flit. Med mycken pietet talar hon om denna tid och med kärleksfull tacksamhet om föräldrarnas stränga allvar.

Tidigt blev hon gift och man och barn ägnades all hennes kärlek och omsorger. Tidigt änka gifte hon sig senare med den inom Sverige och utlandet vitt kände och berömda läkaren och vetenskapsmannen professor Carl Curman.

Hur frestande det än kunde vara är ej meningen att här i detalj skildra det hem, där hon varit och är medelpunkten omg-iven av barn, barnbarn, barnbarnsbarn mot-tagande mycken välförtjänt kärlek av både gamla och unga.

I detta samma hem präglad av den finaste kultur har Calla Curman vid sidan av sin make mottagit berömda män och kvinnor inom litteraturens, konstens och musikens värld. För att taga en handfull namn möttes där Viktor Rydberg, Carl Snoilsky med fru, Gunnar Wennerberg, den blide skalden Gellerstedt, Björnstjerne Björnson, professor Montelius m. fl. Ellen Gulbrandson gav sitt bästa i toner, Sven Scholander sjöng betagande vid sin luta. Ellen Key utbytte tankar med Anne Charlotte Edgren och Sonja Kowalewsky, Gurli Linder, Amelie Wikström och Alfhild Agrell strödde omkring sig kvicka repliker, lärda professorer och den tidens stora

Professorkan Calla Curman.

Bland lysande värdinnor och inflytelserika damer i det gamla Stockholm var professorkan Calla Curman den främsta, vars "salong" var berömd som mötesplats för kulturens spetsar. Hennes högresta och nobla personlighet ägnas här en födelsedagshyllning av en hennes vän, fröken Cecilia Milow.

konstnärer gävo glans åt det Curmanska hemmets alltid med glädje och längtan mot-sedda fester. Den vackra värdinnan sjöng och vid pianot föredrogs stundom hennes egna kompositioner. Hon var den älskvärdaste bland värdinnor och förstod som få att föra befreundade själar samman och rikare vände de efter en sådan afton, i hög andlig luft, tillbaka till sina egna hem.

Professorkan C. var den som tog initiativet till »Nya Iduns» bildande, blev en av dess stiftarinnor och är allt fortfarande dess trofasta vän.

Calla Curman är berest och beläst som kanske få kvinnor i Sverige. Att höra henne livligt skildra sina resor i det so-liga Italien, sina vandringar i Norges hög-fjäll på den tiden Norge var henne det kära, jämnställda broderlandet; berätta om lyckliga, stämmingsmättade dagar på Skagern tillsammans med vännerna Kröyer och Ancker, det är någonting man med glädje i minnet bevarar.

Väckrast är dock att höra henne tala om Sverige. All strävan till fosterlandets gagn har i henne en offervillig vän. Intet griper henne så djupt, gräver sig med så-dan bitterhet ned i hennes hjärta som när hon i tal och skrift, i gärning och hand-ling mötes av likgiltighet för Sveriges he-der eller av bristande omsorg för dess fram-tid. Det vackra ansiktet mörknar i vemod, då hon tycker sig se hur litet ungdomen fostras till storsint tänkesätt, till vörndnad för fädrens möda och arbete vid svensk-bygget, till respekt för lag och rätt, Gud och fosterland.

»Vad vet väl svensk ungdom om sin na-tionella egendomlighet, hur vårdar den sitt språk, hur läser den sin historia? Är den redo att av kärlek tjäna sitt fosterland?» så frågar hon med läppar som darra av sorg.

Att hon själv tjänat och än tjänar det, därom vittna många av hennes gärningar och det erkännande hon fick då hon för några månader sedan mottog »Illis Quo-rum Meruere Labores» i guld, tolftestorleken, glädde hennes många vänner och beundrare. I vår mycket kyliga tid äro sådana ljuslågor som Calla Curman outsäg-ligt förenande och upplivande. Då vi på hennes 75-års dag hylla henne är det därför vi uttala den förhoppningen att hon ännu i många år får vara för sina kära och sina vänner den värmekälla hon är. Trots mod-löshetens stunder drömmar hon ljusa dröm-mar om sitt land och folk. Livet har skänkt henne många och rika gåvor, må drömmarnas verkligblivande bliva den bästa.

CECILIA MILOW.

TILL NEW-YORK MED FRU GOODWIN!

DR. OCH FRU GOODWIN GÄSTA IDUNKLUBBEN NÄSTA GÅNG.

EN ORIENTERANDE OCH UPPLY-sande inblick i den nya äktenskapslagen och dess verkningar fick Idunklubben på det andra sammanträdet för säsongen ge-nom advokaten friherrinnan Rut Stjern-stedts synnerligen intressanta, både ro-ande och lärorika föredrag, som också ve-derbörigen uppskattades av klubbens tal-rikt församlade damer. Det kan vara ro-ligt och nyttigt att bland klubbens många underhållningsprogram någon gång spränga emellan med ett allvarligt upplysningsfö-redrag i något socialt eller statligt spörsmål, som kan ligga kvinnornas hjärta särskilt nä-ra och som därför varje kvinna bör känna till.

Som klubbens musikaliska gäst sågs denna gång en gammal bekant för klubb-medlemmarna, fröken Andrea Gull-berg, den utmärkta violinisten. Hon spe-

Dr och fru Goodwin.

lade med säker teknik några saker av Beet-hoven, Mozart m. fl. och förutom denna teknik kan man beundra både hennes strå-kes kraftiga, varma ton och hennes egen musikaliska stilkänsla och fina uppfattning. Fröken Alida Valentin ackompanjerade.

Kvällens utställning tilldrog sig livligt in-tresse, men så var den också särskilt in-tressant och behjärtansvärd. Det hade lyc-kats klubbens styrelse att förvärva en ut-ställning av kvinnliga blindarbeten från Blindhemmet i Nynäshamn, vars förestån-darinna fröken B. Kyhlberg välvilligt ordnat densamma och själv demonstrerade den. Man fick av denna utställning den mest imponerande föreställning om vad de blinda kvinnorna kunna presteras: de bästa arbeten helt enkelt, som inte i något avse-

(Forts. sid. 1161.)

Mjuka mattor, Möbetyger, Gardiner, Kork-mattor, Ottomantäcken, Cocosmattor m. m.

Prover sändas på begäran även till landsorten.

NORR 4820.
RIKS 2510.

BOSTRÖM & BOSTRÖM
20 DROTTNINGGATAN 20

ETABL. 1876.
STOCKHOLM

Bästa garnkvaliteter, äkta färger, omsorgsfullt arbete, konstnärlig känsla karakteriserar våra vävnader.
KONSTFLITEN, G:la Högskolan, Göteborg.

SMÅ TRIPPANDE FÖTTER...

VAD PARIS LANCERAR I SKOMOD FÖR DEN NYA SÄSONGEN.

(Samtliga modeller från N. K. Foto: Holmén.)

De moderna orkidéfärgerna i hattar och klädningar för té dansant kompletteras av skor i samma färger.

Syart siden och guld ses i sammansättning i denna eleganta Parisisko.

Knäppskorna göra sin rentree.

Vit pärlemorglänsande chevreaux är en nyhet i dansskor som Paris lancerar. Den vackra tylltoaletten i rosa schatteringar är från Callot.

Sommarens flätade sandalskor gå igen i vinterns virkade silver- och guldskor.

MED DE KORTA KJOLARNAS blomstring följa skornas dito. Så länge bara den blygaste lilla spets av skon fick sticka fram under kjolen var det icke särskilt uppmuntrande att lägga ned intresse på ett skornas mod. Men nu är tiden för skofabriker och skohandlare att ta igen skadan. Paris, där skomodet liksom andra mod dikteras, men där icke för den skull de bästa skorna alltid tillverkas, har en sprudlande fantasi för modeller och utstyrsel av skor just nu. Och sedan föras Parisintentionerna ut till andra länder — till England och Amerika, där de resultera i perfekta läster och de gedignaste kvaliteter, till Italien, där de bli smäckert eleganta och få några centimeter högre klackar, till Wien, där de bli lite mindre säkra i stilen, men icke mindre koketta och till Sverige, där de bli präktiga.

Vad är alltså modernt nu i skoväg? För att börja med det elegantaste se vi först på underverken till aftonskor. Silver- och guldbrokader stå här som främsta material och sandalformen med slejfer i olika originella kompositioner föredrages framför en slät pumps, som dock, om den användes, alltid bör vara försedd med ett dyrbart ganska stort spänne av gnistrande stenar. På släta sidenskor broderar Paris gärna med

pärlor, ett mönster på skons framstycke harmonierande med klädningens färg, om icke skon i sig själv har denna — ett både vackert och praktiskt mod alltså. Två mera originella överraskningar antecknas slutligen bland de aftonskor, som Nordiska Kompaniet i dagarna fått hem från Paris

och där vi gjort våra »studier»: den av silver eller guld virkade aftonskon, direkt avläggare av sommarens flätade och genombrutna sandalsko samt en vit sko i ett nytt pärlemorglänsande chevreauxskinn.

Så går ni naturligtvis på té dansant. Då har Paris också en nyhet att presentera, om man vill ha något till omväxling med brons- och lackskorna, som fortfarande stå sig inför modets nyckfulla gudinna. Eller gud är det visst. Ni kan skruda er, som vi hoppas, lilla fot i en orkidéfärgad chevreauxpumps, som utmärkt harmonierar med er orkidéfärgade hatt. I första ögonblicket tror naturligtvis er kavaljer att ni glömt ta av er tofflorna hemma, men karlar äro nu en gång karlar — de orkidéfärgade äro höjden av chic och därmed basta.

För promenad till sist finns den vanliga raden av de bastanta och sportkänka skor, som modet förnuftigt nog föreskriver. Här får fantasien strama in tyglarna lite, men alltid kan den försöka lancera som nyhet några knäppskor — det var en tid sedan de voro moderna nu, men någon framgång liknande den de hade i Strindbergs ungdom, då det alltid anstod varje bättre romanhjärte i bättre naturalistiska romaner att knäppa upp sin tillbeddas små kängor, kan man knappast förutspå dem.

Förlovning har ingåtts mellan operettsångaren, fänriken i Fortifikationens reserv, Felix Grönfeldt, och skådespelerskan, fröken Inga-Lill Söderman, dotter till framlidne förste regissören vid Operan, Carl-August Söderman och hans likaledes framlidna maka, född Bergensson.

Vid minsta tecken till ont i halsen använd då de beprövade

Formamint
tablettorna.

Effektivt **desinfektionsmedel** mot **smitta**. Över **12,000** skriftliga uttalanden från kända läkare.

Fås på alla apotek, i färg- och kem-affärer i glas å 50 och i rör å 20 tab. (pris kr. 0:90). Prov och broschyr gratis och franko från **A.B. SANATOGEN**, Stockholm. Telefon 121 95. Kungsgatan 59.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

EBBA WÆRN.
F. Malmborg, Björkås, Län-
ged. Änka efter brukspat-
ronen A. W. Wærn.
80 år den 3 november.

ELISABETH EDGREN.
F. von Qvanten, Bograngen.
Änka efter kontraktsprosten
And. Bernh. Edgren.
75 år den 5 november.

EMY HERNLUND.
F. Hedelius, Sthlm. Änka ef-
ter rektorn, fil. doktor Hugo
Hernlund.
75 år den 5 november.

AGNES von HORN.
F. Grafström, Möckelnäs, Diö.
Änka efter kammarherren C.
E. von Horn.
70 år den 29 oktober.

ANNY HUMMERHIELM.
F. Magnusson, Älmhult. Än-
ka efter godsägaren, frih. E.
Hummerhielm.
70 år den 30 oktober.

JOSSY HAGMAN.
F. Backman, Hedemora. Ma-
ka till distriktslantmätaren
Adolf Hagman.
70 år den 3 november.

LINA KASTENGREN.
F. Mellin, Hidingebro. Ma-
ka till kyrkoh. i Knista, pros-
ten J. A. Kastengren.
70 år den 4 november.

ANNA FRUNCK.
F. von Johnstone, Sthlm.
Änka efter lektorn, littera-
turhistorikern Gudmund
Frunck.
65 år den 5 november.

EMELIE REUTER-
SKIÖLD.
F. Öhman, Sthlm. Änka ef-
ter bankdirektören K. L.
Reuterskiöld.
60 år den 1 november.

HILDA SJÖGREN.
F. Myhre, Sollefteå. Maka
till praktiserande läkaren, d:r
H. W. Sjögren.
60 år den 4 november.

HENRIETTE WELIN.
F. frih. Åkerhielm, Malmö.
Maka till järnvägläkaren, d:r
Herman Welin.
55 år den 2 november.

FRIEDA ALMQVIST.
F. Merz, Lund. Maka till
f. d. universitetsbibliotekarien
Robert Almqvist.
55 år den 3 november.

BERTA LANDGREN.
Fröken, Svenljunga. Post-
mästare i Svenljunga.
50 år den 14 oktober.

ELSA LIGNELL.
F. Envall, Sthlm. Maka till
komministern i Johannes förs.
E. Lignell.
50 år den 1 november.

ESTHER von GEIJER.
F. Henckel, Trälleborg. Ma-
ka till led. av Riksd. 1:a
kamm., borgmästaren K. von
Geijer.
50 år den 4 november.

ANNA LINDGREN †.
F. Kjerrström, Sthlm. Änka
efter lektorn vid K. Sjö-
krigsskolan Erik Lindgren.
* 1855, † den 13 oktober.

Den välkända stockholmsfirman Percy F. Luck firade onsd. den 14 okt. sitt 50-årsjubileum, var-
vid ett flertal medarbetare i firman erhöilo Patriotiska sällskapets guld- eller silvermedaljer.

ANNA WALLE †.
F. Lisell, Sthlm. Maka till
lektorn vid Nya elementar-
skolan, teol. d:r Jonas
Waller.
* 1869, † den 8 oktober.

Bon Ami

det bästa fönsterputsmedlet

gör fönstren osynliga

Pris
40 öre.

DE TUSEN KLÄDNINGARNAS HUS

BERÄTTELSE AV ELLEN RYDELIUS.

ANNE-MARIE HADE ALLTID BRYTT sig mycket om kläder. Då hon var liten, föredrog hon att få ett hårbånd framför en chokladpåse, och under rasterna i skolan brukade hon och hennes bästa vän fantisera om sin framtid och de underbara kläder de då skulle bära. Troligen var det mrs Hungerfords romaner, lästa i smyg, som gav upphov till den gröna sammetsriddräkt med svandun och grön baret med vit plym, som Anne-Marie ämnade använda, då hon blev stor och red ut tillsammans med sin beundrare, den unge lorden. Nåja, stor blev Anne-Marie, men sammetsriddräkten hade hon inte fått. På det hela taget hade hennes tjugoåriga visdom lärt henne, att livet inte var sådant som det var beskrivet i Phyllis och Molly Bawn. Ingen människa red ju i släpande sammetsdräkt nu för tiden utan i ridbyxor och jockeymössa, och känslorna i boken voro bestämt också gammalmodiga. Och nu, när föräldrarna dött, gick lilla Anne-Marie i svart cheviotkostym, och det såg inte ut som om hon skulle ha utsikt att byta den mot borgarfruns persiankappa.

Inte så att Anne-Marie var ful eller obetydlig. Tvärtom var hon för apart med sitt rödbruna kortklippta hår och sina grå ögon för att inge riktigt allvarliga avsikter. De unga män, Anne-Marie råkat, medan hon gick igenom sykursen uppe i Stockholm, hade gärna velat se henne i den brokiga karnevalsdräkten eller den dekolleterade teaterklädningsen, men ingen hade ens antytt något om brudklädningsen. Nu tror någon kanske, att Anne-Marie var en kokett flicka, som bara tänkte på att förvrída huvudet på unga män och roa sig. Det är ett missstag: egentligen var hon en etiker, som ville ha en stor garderob. Hade hon bott i Orienten, hade hon varit en ljuv och lydig hustru, som klätt och friserat och parfym-

Berättelsen om en liten mannekäng som upptäcker att hon har en själ och tröttade på att vara i de levande dockornas värld.

rat sig tre gånger om dagen i olika stämningar för att mottaga den älskade med nargilepipan, då han kom hem, trött av dagens mödor. Nu var hon tyvärr fattig och född i västerlandet, och vad återstod henne då annat än att ta plats som mannekäng? Till detta beslut, som chockrade hennes enda ankarfäste i världen, gamla faster Beata, bidrog den omständigheten, att även om man kan sy kläder själv så att de se ut som från Paris, så behöves det också bröd för att uppehålla livet.

Det är alltid roligt att se, när en människa kommit på sin rätta plats i livet, och till och med faster Beata, som var en strängt sedlig ungmö, kände sig snart försonad med Anne-Maries nya befattning, särskilt som den gav en god inkomst och man tydligt kunde behålla hedern, fast man klädde av sig så ofta. Anne-Marie hade den där kroppens och själens smidighet, som utmärker många äkta kvinnor: Då hon klädde på sin slanka unga kropp en krinolinklädnings med stramt snibbliv, blev hon ljuv och älsklig som en hjältinna i August Blanches romaner, skred hon in vitpudrad i ett svart sammetsskal med ryggen blottad till midjan och en jätteplymfjäder i handen, kom man att tänka på Kameliadamen eller Moulin Rouge, tog hon på sig en sedesam mörkblå vardagsklädnings, blev hon till en av de där unga fruarna, som tillbringa sitt liv med att dricka te och sticka jumpers, och då hon med käck gång vandrade genom åskådarnas skara i vit sportkostym med tam-o-shanter på huvudet och händerna i fickorna, tänkte man på vår och violer, den första kärleken och bröllopsfärder till Rivieran.

Med ett ord, Anne-Marie var den idealiska mannekängen. Direktören prisade sin lyckliga stjärna, som förvärvat en sådan skatt.

Efter mannekänguppvisningarna, där hon obestriddigen var primadonnan och föremål för kollegernas avund, slets man om de toaletter, hon burit som om det varit en realisation. På feta grosshandlarfruar och rynkiga vissnade aktriser verkade hon som Coué eller den nyaste omannonserade mandelcremen: de blevo själva vackrare och vackrare för varje minut, och under den starka suggestionen beställde de Redfernmodeller och Paris-hattar som de aldrig gjort i sin blomningstid. Och de unga och sköna, som grepos av tävlingsbegär, beställde modeller från Charlotte och Worth och Jenny, som de aldrig behöft, ty de voro i blomningstiden.

Vad Anne-Marie själv beträffar, var hon fullt lycklig. Medan hon vaggade fram enligt mannekänglagens föreskrifter, snodde runt för att visa snittet och slog upp hermelinkappan så att det raffinerade batikfodret syntes, lekte hon att hon spelade teater eller åtminstone film.

Så en eftermiddag, mötte hon sitt öde. Det satt i en korgstol i palmträdgården, där hon skulle dricka te med en väninna. Och utvändigt såg det ut som en slättrakad frisk yngling med något osvenskt smekande i blicken, välpressade byxor och rock av anglosachsiskt snitt. Det var i augusti och Anne-Marie bar en venetiansk själ i stället för kappa. Den mandelgröna färgen, just då så på modet, framhöll hennes vita hy och hårets gyllenröda nyans.

Det var trängt i salen, och då hon gick förbi ynglingen med sammetsblicken, fastnade de långa fransarna på hennes själ i hans rockknapp.

— Förlåt, muvlade Anne-Marie förvirrad.

— Å, jag ber, sade den infångade galant, ty han var även till sättet litet osvensk och tungtrapp. Jag har aldrig sett en så för-

(Forts. sid. 1162.)

Onsdagen den 21 oktober sammanvigdes i Jakobs kyrka i Stockholm godsägaren Björn von Rettig, Nybyholm, son till framlidne konsul Henning von Rettig, Åbo, och hans efterlevande maka, född von Horn, med fröken Stina Djurklou, dotter till advokaten, friherre G. Djurklou, Stockholm, och hans maka f. Ericson.

Kring dagens bibelord.

*Utvalda för Idun av prinsessan
Ebba Bernadotte.*

*Se huru gott och ljuvligt det är att bröder
bo endräktigt tillsammans. Psalm 133: 1.*

*Där beskär Herren välsignelse, liv till evig
tid. Psalm 133: 3.*

*I skolen ösa vatten med fröjd ur frälsningens
källor. Jesaja 12: 3.*

*Guds källa har vatten tillfyllest.
Psalm 65: 10.*

*Låt din mun vitt upp, så Jag får uppfylla
den. Psalm 81: 11.*

*Det vatten Jag giver honom skall bliva i
honom en källa vars vatten springer upp med
evigt liv. Joh. Ev. 4: 14.*

*Jesus sade: Jag har kommit för att de
skola hava liv och hava över nog.*

Joh. Ev. 10: 10.

Bröllop firades torsdagen den 15 oktober i Gustav Adolfskyrkan i Stockholm mellan bankrevisor, frih. Eugène von Stedingk, son till kaptenen m. m., frih. M. von Stedingk och hans maka född von Rettig, och fröken Ulla Östberg, dotter till kapten Gustaf Östberg och hans maka, född Minton.

Landwirtschaftliche Frauenschule, "Lehrgut Lindenhof"

Lehrgut Lindenhof
Post Wohldorf, Bezirk Hamburg

erstrebt die Ausbildung von gebildeten jungen Mädchen in Haushalt, Gärtnerei, Geflügelzucht u. Landwirtschaft unter Leitung bewährter Fachkräfte. Modern eingerichtetes Lehrgut von 500 Morgen in selten schöner Lage an grossem See nahe Hamburg. Heranziehung der Schülerinnen zu allen praktischen Arbeiten des Gutsbetriebes und der grossen Gutsgärtnerei. Prospekt auf Wunsch.

SÅDAN ÄR SVENSKAN 1925

ENLIGT DAMERNAS EGEN ÅSIKT

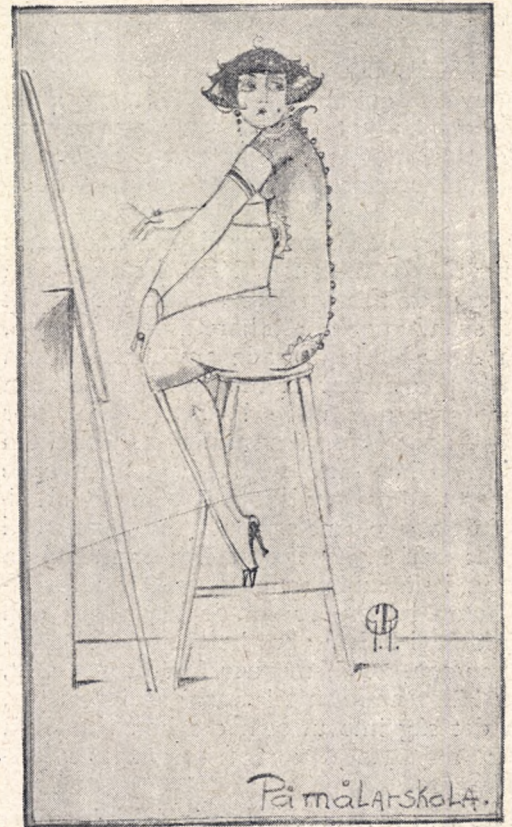
Iduns pristävlan för kvinnliga tecknare om bästa typen för Svenskans 1925 har givit upphov till många roande bilder varav här ses ett urval. Tävligen fortgår och alla satiriska ritstift äro välkomna med sina alster.

En festdekoration som är medveten om sin skönhet.

De unga damerna i högsta skolklasserna tycks vara mycket koketta och puderaskarna äro i full fart innan man är på hemväg.

På målarskola. Rajlerande skämtbild av amatör-konstnärinnan i all sin elegans.

Mor och dotter på promenad. (Damen till vänster skall väl vara mamman förmodligen).

Jazzmusik från restaurangen! Den unga damen sitter vid sin radio och lyss med salig min till dansens toner.

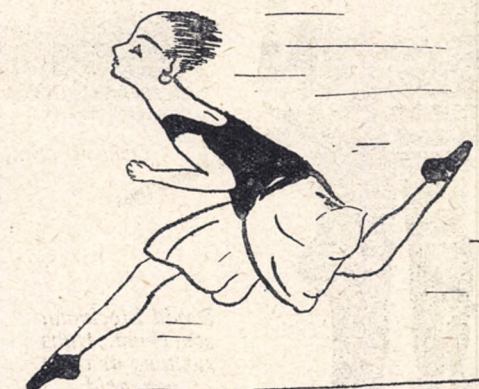
Jungfrun har aldrig ledsamt så länge hon får sköta hushållssysslor med radioluren för örat.

I gymnastiksalen klarar hon sin bom med ungdomlig vighet.

Ett bekvämt om också inte så skönt sätt att studera sin modejournal.

Bäva Nurmi! Här kommer den modärna unga idrottskvinna.

GRÜNEWALDSPRAKT PÅ OPERAN

EN GAMMAL OPERA I MODERN SKRUD

Föregången av reklamens kraftiga trumpetstötter har Oberon gjort sin färgstarka entré på Operan. Och de fem gånger som hr Grünewald inropades efter premiärens slut tolkade publikens belåtenhet med den praktfulla och i all sin fantasirikedom genialiska utstyrsel som bestått.

Kalifens palats i Bagdad. Ur Oberons första akt.

Nanny Larsén-Todsén som Rezia i sin guldskimrande dräkt.

Kalifens sköna och svartsjuka gemål i Ebon Strandins framställning.

David Stockman som Hüon. Hans rustning är i rött och guld.

Oberon (Einar Beyron) och Titannia (Maj Landfeldt) återförenas. Tablå i 3:dje akten.

Rezias tjänarinna Fatima — Anna Edström — excellerar i fantastiska och lustiga dräkter.

Vackra händer trots köksbestyren

Varje husmoder, som lägger sig vinn om att själv utan hjälp ställa och styra i sitt hem kan ej undgå att utsätta sina händer för risker. Huru lätt uppstå ej sprickor, narighet, ömhet och rodnader i huden vid de dagliga köksbestyren? Därför bör också *Gahns Maniol* finnas i hemmet. Ty intet preparat har en mera välgörande och helande verkan på huden, vars åkommor effektivt förebyggas samtidigt som smidigheten och lenheten återkomma.

Namnet *GAHNS*
är en garanti för
förstklassigt fabrikat.

FÖRSTA VARDAGEN

i varje månad

BÖRJAR NY KURS I MASKINSTICKNING

Kurserna vara intill 2 månader med daglig undervisningstid kl. 12—4 e. m.

PRIS: Kr. 30.— per kurs

Eleverna få själva välja vilka plagg de vilja förfärdiga.

Obs! Intet som helst köptvång är förenat med kursernas genomgående.

A.-B. PER PERSSONS VÄF- OCH STICKMASKIN
Fack 517, Stockholm I Tel. K. 4000

Badet ger skönhet.

Bibehåll Er ungdomliga spänstighet genom regelbundna bad vari upplösts Avmagringssaltet *EROBOL-BADSALT*. Även i dagliga tvättvattnet och för intima toaletten anbefalles *Erobol-Badsalt*. *Erobol* övermåttar vattnet med syre, vilket är det bästa antiseptiska medel, som finnes. *Erobol* verkar mera sammandragande och avmagrande än något annat badsalt. *Erobol* ökar vattnets renande egenskaper, upplukrar huden, renar porerna. De i hudlagren befintliga giftiga syror urledas genom de av *Erobol* renade porerna. Även att rekommendera för alla som lida av gikt, reumatisk värk, hudutslag.

Säljes i paket om 10 bad å Kr. 3.—, om 5 bad Kr. 1:75. För personer som lida av överdriven transpiration rekommenderas att efter badet inpudra kroppen och fötterna med *Boreol-Svettpulver*. Desodoriserande. Fräter ej huden. Pris Kr. 1:50.

Säljes i Apotek, Sjukv., Färg- och Parfymaffärer.
TEKN. FABR. BORE, H. A.-B., STOCKHOLM.

Vrickningar, Sträckningar och Slag?

Gör slut på plågorna och tag bort svullnaden! Droy icke utan skaffa en flaska *Sloans Liniment NU!* Stryk varsamt (men gnid icke!) något liniment på det skadade stället. Det tränger in och drar ut inflammation, loser blodstockningen, driver ner svullnaden och tar bort smärtan nästan med ens. *Sloans* är ett underbart hjälpmedel emot reumatism, ländvärk, ischias, nervinflammation, ryggvärk, kramp osv. Ha en flaska till hands! Fås på alla Apotek

„Svår kontusion och vrickning lindrad.“

En person skriver till oss: „Jag råkade falla och fick av slaget en svår kontusion och vrickning i knät. Jag försökte allting utan resultat, men sedan jag försökt *Sloans Liniment*, lindrade det betydligt.“

Sloan's Liniment

BORTTAGER
SMÄRTA

Iduns översättningstävlan

Drinkwaters "Symbols" hörde nog inte till de lättare översättningsdikterna. Bäst är signaturen M. N:s tolkning, som lyder:

I allt är hävden, — i djup, i höjd,
I en dikt, en ton, i vägens stoft,
I en hemlig skuld, i en kärleksfröjd,
I en törnekrona, en blommas doft.

Oändlig tid i en dag jag såg,
En stjärnerymd i en blick jag slöt,
Och seklernas skörd förborgad låg
I ett ensamt frö ur åkerns sköt!

En tynande fläkt, som bland rosor dör,
Har stormat i mäktiga segels fäng,
Och forntidens andar jag viska hör
I skuggan, som följer min stilla gång.

Nästa tävlan gäller Max Bittrichs dikt *Leuchter-der Heimatgau*, till vilka översättningar torde insändas 14 dagar efter detta nummers datum.

Silber aus silberner Schale
schenkt das bestirnte Blau
deinem träumenden Tale,
leuchtender Heimatgau.

Aus deinen Wassern glänzen
Fluten von himmlischem Licht,
das sich an weissen Kränzen
singender Büsche bricht.

Und ihre Liederfunken
sprühen mir durch den Sinn,
bis ich, in Luft versunken,
Sang, Erde und Himmel bin.

Max Bittrich.

Advokaten Märta Björnbom.

På våren 1913 väckte det en förfärlig uppståndelse, när Sveriges första kvinnliga advokat fröken Märta Björnbom för första gången uppträdde i Stockholms Rådhusrätt. En kvinna advokat! Budskapet flög genom tidningarna ut över landet och kunde även meddela att den kvinnliga advokaten var en ung blond och elegant dam och inte alls någon avskräckande blåstrumpetyp.

Märta Björnbom har fått många efterföljerskor — de flesta av dem äldre än hon till åren, så nu är hon på samma gång den äldsta och bland de yngsta i kåren. Men nu ha vi åter anledning att ett ögonblick stanna vid Märta Björnboms namn, denna gång, emedan hon i dagarna öppnat sitt eget och Stockholms nyaste kvinnliga advokatkontor.

Fru Björnbom har under några år saknats i Stockholms advokatkår. Denna tid har upptagits först av hennes hem och barn och sedan har hon varit bosatt i Lund, där hon 1922 anställdes som advokat vid rättshjälpen för obemedlade. Nu har emellertid fru Björnbom åter slagit ner sina bopålar i födelse-

Iduns byrå och expedition,

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Redaktionen: .... Kl. 9—5 | Expeditionen: ... kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 9803 | Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonsskontoret: kl. 9—5
Riks 8660 — Norr 402 | Riks 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

35 öre efter text. 40 öre | Lediga platser ..... 25 öre
å textsida. Bestämd plats | Platsökande .....
20 % förhöjning. | Pensionat-, Skol- & Diverseannonser ... 35 öre

Iduns prenumerationspris:

Idun uppl. A. | Idun uppl. B.
Helt år ..... 15:— | Helt år 17:50
Halvt år ..... 8:— | Halvt år ..... 9:—
Kvartal ..... 4:25 | Kvartal 4:75

- Steinway & Sons -

Lundholms
Pianomagasin

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

Astra-Maltos

välsmakande, lättsmält näringsmedel för barn, digivande mödrar och konvalescenter.
Förordas av läkare.
1/1 burk Kr. 3:25
1/2 " " 2:—
Hushållsförpackningar kr. 5:—.
Försäljes å apotek, tekn. och specieriaffärer.

OSF För Gardiner o. Stores

Linne, Voile, Etamine, Tyll, Spetsar o. Motiv, äkta o. imit.
Stort urval! Billiga priser!
DE FÖRENADE SPETSFABRIKERNAS FÖRSÄLJNINGSLOKAL,
Grefvareg. 13 (Hörnbutiken) Stockholm.

Hemfärgen Härvans

Modefärger

Rosa, skär, guld, perl-blå, perlgrå, rostfärg, klarblå, biege, orange, terracotta och reseda

giva Eder alltid en idé till den finare garderobens förskönande.

A. W. Herdins Färgverk
Falun.

Vid

Nervositet Kraftnedsättning Allmän svaghet

aptitlöshet etc. har **Phospho-Energon** givit goda resultat. Höjer snabbt energin och arbetsförmågan och bidrager även till en god sömn. Renar blodet, ökar aptiten, stärker muskler och nerver. För en överansträngd och försvagad organism är en **Phospho-Energon**-kur synnerligen välgörande. Fördrages även av den svagaste mage.

PHOSPHO - ENERGN förordas av många framstående in- och utländska läkare.

Förekommer i form av **Phospho-Energonpiller** i burkar om 100 o. 300 st. på varje apotek.

Plågas Ni av Huvudvärk och Reumatiska Smärtor?

Då bör Ni ej experimentera med tvivelaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2: 40 och 0: 90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Kjolplissering

Maskinmärkning, hålsöm och brodering.
Ingeborg Lindeberg, Specialateljé,
Mästersamuelsgatan 32, Stockholm.
Order till landsorten omgående.

Strumpstoppning med maskin.

En nyuppfunnen billig och
praktisk hastighetsstoppare
som envar bör för-
skaffa sig.

En firma i Malmö har nyligen utsläppt i marknaden en liten praktisk apparat, benämnd "Stickstrumpan", för stoppning av strumpor, trikåvaror, linne och vävnader av alla slag.

"Stickstrumpan" är genom sitt kvalitetsarbete en för varje hushåll oumbärlig, praktisk o. oöverträfflig artikel.

Under det att förr stoppning av strumpor och uppbyggnad av linne ofta för husmodern var ett mödosamt och besvärligt arbete, blir det numera med hjälp av hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ett rent nöje. Det arbete, som förr tog timal i anspråk, uträttas med hjälp av "Stickstrumpan" på några få minuter. Handhavandet av apparaten är så lekande lätt att var och en genast kan påbörja att arbeta med densamma. Varje litet barn, ja, t. o. m. personer med svaga ögon äro i stånd att med hjälp av "Stickstrumpan" utföra det finaste arbete. Apparaten fördelar och den tidsbesparing som uppnås genom användandet av densamma kan icke nog framhållas. Den med apparaten utförda, regelbundna vävningen kan omöjligt jämföras med ett för hand utfört arbete. Det besvärliga och tidsödande handarbetet bortfaller om Ni använder Eder av "Stickstrumpan". Hastighetsstopparen "Stickstrumpan" ägnar sig för all slags stoppning, från finaste linne till de grövsta yllestrumpor. Gammalt upprepsgarn kan användas lika gott som nytt.

"Stickstrumpan" inbesparar tid, arbete och pengar och bör ej saknas i något hem.

Apparaten, väl emballerad och försedd med påbörjat provarbete samt utförlig bruksanvisning, erhålles för det billiga priset av kronor 3:90 plus frakt, och råda vi envar som ännu ej förskaffat sig densamma att genast tillskriva fabrikanter. Adressen är endast Sydsvenska Maskinimporten, Avd. 12, Malmö.

Firman antager även agenter å alla platser mot hög provision och fast lön.
(Annons.)

staden Stockholm, där hon en gång gjorde sin uppmärksammade advokatdebut. E. N.

Ellen Cederströms flickminne.

(Forts. fr. sid. 1150.)

tenser exempelvis följande: vetenskapen har sina obehagliga törnen men därav blir det dock rosor till slut.

*

Detsamma kan ju också sägas om Thalias glada vetenskap. Men törnerna avskräckte inte Ellen Hedlund som av en obetydlig inre längtan drevs till teatern. Och ett halvt år sedan hon slutat skolan och gått igenom en kurs i Ateneum med bl. a. Ellen Key som lärarinna debuterade hon inför en salong där elever från Franska skolan naturligtvis inte alldeles saknades. De hade till och med i förtjusningen skickat upp en påse konfekt till sin forne skolkamrat.

En lyckad husmodersutställning.

Fru Gerda Hallgren.

Jönköpings Husmodersförening hade mellan den 18—27 sept. anordnat en synnerligen lyckad hemutställning, som tilldragit sig stor uppmärksamhet, från såväl sakkunnigas som från allmänhetens sida.

Bland de till ett 60-tal uppgående monterna, tilldrog sig köket med otaliga praktiska detaljer stort intresse, likaså barnkammaren med en utsökt möbel i läckra färger. Hemslöjdsföreningen utställde vackra vävnader och demonstrerade vävning av bl. a. en ryamatta, och spinnrocken gick hela dagarna. Husmodersföreningens egna medlemmar visade bl. a. ett rikhaltigt urval av hemvävd damast från 16, 17, och 18-talet.

De besökandes antal beräknas till omkring 25,000. Fru Gerda Hallgren, Husmodersföreningens ordförande, hade på utställningen nedlagt ett energiskt arbete, präglad av intresse och omsorg för såväl föreningens som för utställarnas bästa.

Nettovinsten tillfaller en fond för beredande av vila för trötta husmodrar, vilket är Husmodersföreningens förnämsta mål inom den närmaste framtiden.

E. M.

Damernas diskussionsklubb.

Långa eller korta förlovningar?

FASTÄN ELINOR GLYN ÄR LÅNGT ifrån någon stor ande och stor författarinna, flyga ofta hennes filosofiska sentenser ut över världen och nå även våra landmären. Hennes senaste råd till mänskligheten var att undvika långa förlovningar och detta har åstadkommit oro i ett litet svenskt flickhjärta, som vänder sig till damernas diskussionsklubb med sina bekymmer.

Jag läste i en tidning att den kända författarinnan Elinor Glyn förordat korta förlovningar. Av vad anledning fick jag inte klart för mig, men jag skulle så gärna vilja att ämnet togs upp till diskussion i Iduns diskussionsklubb.

Saken är nämligen den att jag står i valet och valet inför min ev. förlovning. D. v. s. jag tve-

FÖRÄLDRAR!

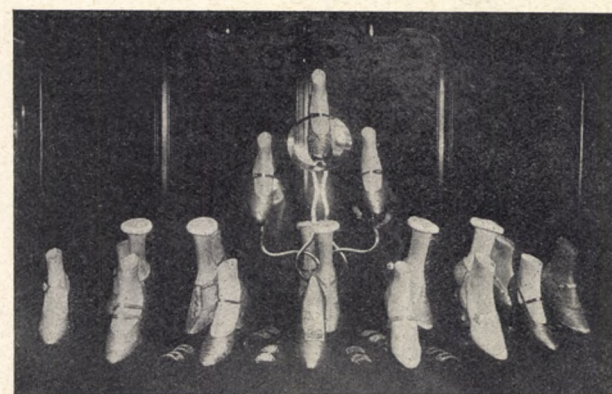
Vårda barnens hår från början med

Dr. Dralle's Birken-Wasser

Därigenom förhindras parasitära sjukdomars skadliga verkningar och håret bevaras till ålderdomen lika rikt och vackert som i barnåren.

Torr, Fett, Extrafett.
Pris pr $\frac{1}{2}$ fl. Kr. 2: 25
" " $\frac{1}{1}$ " " 3: 50
" " $\frac{1}{2}$ lit. " " 6: 50
" " $\frac{1}{1}$ " " 12: —

PARFUMERIE GEORG DRALLE,
STOCKHOLM.

Ett hundratal av de allra nyaste nyheterna i SALONGSSKOR

företrädesvis från Paris och Schweiz finnas nu inkomna å N. K:s skoavdelning — eleganta modeller i siden, brokader, guldskin m. m.

Damskoavdelningen, b. v.

A/B NORDISKA KOMPANIET

Dåsighet och Olust

Är enligt vetenskapen bevis på dåligt blod och otjänliga ämnen i kroppen, gifter som måste rensas bort.

Fruksalt-Samarin renar effektivt blodet, befriar magen och tarmarna från osunda samlingar, utdriver den skadliga urinsyran från kroppen, är välgörande för levern och njurarna. **Fruksalt-Samarin** utför en grundlig invärtes rengöring vilket sätter kroppen i god form, därför är det hälsobringande att dagligen dricka **Fruksalt-Samarin**. Pris pr fl. kr. 2.50 säljes å apotek hos Drog- och Färghandlare m. fl.

CEDERROTHS TEKN. FABRIK - STOCKHOLM

Alla damer böra gå till *Twilfit*

Stockholms största specialaffär för

KORSETTER och BRÖSTHÅLLARE

Rikhaltigt lager av **UNDERKLÄDER** i crêpe de chine, silkes- och bomullstrikå samt opal. **STRUMPOR** i silke, ylle och merceriserade. Allt i senaste nyheter.

Priser som vanligt de billigaste. Besök därför

A.-B. TWILFIT NYBROGATAN 11
Telefon: 758 54, 758 53

Benger's Ribana

Underkläder

Äro eleganta och praktiska samt synnerligen elastiska, varigenom de alltid bibehålla sin ursprungliga form även efter tvätt.

kar inte, men andra tveka för mig och då jag är skyldig dem egard, står jag i en fatal dilemma.

Jag är 20 år och min blivande fästman 23. Ingentenda av oss ha ännu inkomster för att kunna bilda hem; jag sitter på kontor och min fästman studerar juridik. Våra familjer äro icke välbärgade, men ha en hyggelig utkomst. Nu motsätter sig min mor bestämt en förlovnings — vänta och se, säger hon, ni äro båda så unga, ni kunna tröttna på varann, pröva er kärlek utan ringar. Jag tycker detta är ett krasst resonemang och min blivande svärmor håller med mig, resonerande som så: "er samvaro blir mera öppen, ärlig och otvungen med eklat förlovnings under väntetiden och skulle ni tröttna och finna att ni inte passa för varann, så upptäcks det bättre med än utan förlovnings och då är det bara en fördel att ni inte rusat direkt in i ett äktenskap med en massa tränjsjuk romantik i släptåg. För er båda tror jag förresten att en förlovnings blir ett stöd — är kärleken djup och äkta, skall den inte nötas bort av en förlovnings."

Ja, här står jag nu och vet inte hur jag skall vända mig. Och därför vädjar jag till Iduns läsarinor med egen erfarenhet i ämnet att ge mig ett gott råd och låta mig höra deras åsikter i frågan.
Villrådlig.

Må alltså Villrådlig bli hjälpt i sin brydsamma situation. Ämnet är icke alldeles nytt men det tycks ha stadig aktualitet.

Till diskussionen om skilsmässan, som egentligen är avslutad, ha ytterligare inkommit några svar på ett par inlägg, som vi inte ha hjärta att neka plats.

Svar till Lady.

Var det en ödets ironi, som gjorde att svaret till Irrbloss just skulle bära signaturen Lady? Minnena vaknar. Just från denna krets, där damerna ha rättighet att kalla sig lady, härstammade hon, denna grälsjuka maka. Hennes fader var en man ur de högre kretsarna som förälskade sig i en vacker och hederlig flicka av medelklass. Emellertid dugde hon ej åt fästmannens föräldrar ty hon saknade pengar. En bortsökad "mammans gosse" som ingenting lärt kunde ju ej på egen hand bilda ett hem och gifta sig med flickan. Hon fick därför med krossat hjärta draga sig tillbaka, åtnöjande sig med barnuppfostringsbidrag. Hennes egen släkt ville knappast se henne sedan. Hennes förtvivlan var förfärlig. Måhända grundlades därför redan i moderlivet hysteri hos den lilla flicka som sedan kom till världen. Irrbloss mins sin moder i lugna stunder, fantiserande om utrikes resor, om storslagna baler, om frasande siden, fina ekipage, be-tjåning och utsökt mat, allt detta som egentligen skulle tillfallit henne. Därtill kom en nästan obetvingslang längtan efter musik, vetande, läsning. Detta var arvet efter fadern. Ättling av gammal kulturfamilj kan ej ostraffat beblanda sig med medelklass. Ända in i tredje och fjärde led får man lida för det. Irrbloss själv har fått kännings av det: den mest intensiva längtan efter studier och vetande. Fattigdomen har dock förkvävt den.

Irrbloss morfars föräldrar ägde pengar. Hade de varit medgörliga, så hade hennes egna samt hennes släkts öden nog inte gått i dessa spår.

Kära Lady! Med min förra artikel ville jag tillropa alla unga:

"Lär känna varann grundligt innan ni gifter er!"
Irrbloss.

Svar till K. G.

När kärleken är död, så är den död, och en man som verkligen vet vad han vill, skiljer sig ej, om det finns en gnista kärlek kvar. Frukta därför ej för kärlekens uppvaknande till n:r i. Dessa brev och onödiga påringningar, ha nog ej er man bett henne om. Att er man ägnar sig åt sina barn, det gör han därför att faderskärleken tar ut sin rätt. Och att denna kärlek finnes kvar i så hög grad, bevisar ju att ni måste vara god och ädel som ej har förstört eller gjort intrång på dessa känslor. Om n:r i låter honom bo där, då är hon lika skamlös, som den gifta kvinna, som hyser älskare. Ty när det är slut, så är det slut. Bostäder finns ju att hyra på hotell. Om mannens natur är vankelmodig och svag, samt låter den han sist talar vid öva inflytande på sig, så är det inget att hålla sig till. Men undersök noga, om han bor där eller ej, det kan vara förtal också med i spelet, och då vore det ju synd om honom.
Kraka.

Till rättelse av i föregående veckas nummer meddelad felaktig uppgift i en av bröllopsnotiserna infördes den härmed i rättat skick:

I Oscarskyrkan i Stockholm sammanvigdes måndagen den 12 oktober löjtnanten vid Vendes artilleriregemente, friherre *Eugen Beck-Friis*, son till häradshövdingen, friherre *Lave Beck-Friis* och hans framlidna maka i 1:a gifte, född friherrinna *De Geer*, med fröken *Karin Pauli*, dotter till ryttmästaren *Ake Pauli* och hans maka f. *Raven-Lindblom*.

En dröm,

som varar hela livet är ett
Paradis Duntäcke

Elegant, lätt, smidigt, vackert. Det enda Duntäcket i marknaden, som är duntätt.

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG. Grundad 1881.
Fjäderrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik.
Erhållas i varje välorterad möbel- och sängklädersaffär.

För vitfläckering

finnes ingen bättre färg än emalj-färgen **Chinalack**, som är hållbar, spegelblank, por-slinshård, svensk tillverkning, prisbelönt med guld-medalj. Tag inga minder-värdiga efterrapningar. Hos varje färghandlare finnes

AR-MAN CHINALACK

Dorch, Bäcksin & Co:s A.-B.
Göteborg. Avdelningskontor i Sthlm.

KOLYNOS

Tandcream bevarar tändernas naturliga glans. Genom sina antiseptiska och bakteriedö-dande egenskaper tillintetgör den milliontals bakterier i munhålan och skyddar tänderna från värk och förstöring. Den rengör tänderna grundligt utan att skrapa eller repa och skyddar för sjukdomar i svalget. Den är billig i bruket.

Den som föredrager smärt, slank figur

i stället för en tung, fet kropp, dricker som morgondryck och vid måltiden, ett glas av den välsmakande, pärlande drycken **Exogen**. Pris pr helburk kr. 2.50. (Motsv. c:a 50 dricksglas **Exogen-vatten**.) Säljes på Apotek och i Kemikalie-affärer.

Finns **Exogen** ej på Eder ort, exp. två burkar fraktfritt mot postförskott från

EXOGEN MANUFACTURING,
— Stockholm —

På 3 dagar
bensintvättas kostymer.
Norrköpings Kem. Tvätt
9 Hötorget nedom hallen.
Stockholm. Tel. 1229.
Avhämtas.

GLORY TANDCRÈME

A-D-FÖRENADE
PIANO & ORGEL
FABRIKER
GÖTEBORGS

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitén billigast

MALMSJO-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

Skaldehemmet.

(Forts. fr. sid. 1149.)

att ordna i mitt linneskåp — och fru Hedberg visar ett verkligt exemplariskt mormorslinneskåp — och att i smått och stort se om mitt hus.»

»Och fru Hedberg tänker inte spela teater i vinter?»

»Nej, för det första hinner jag faktiskt inte och för det andra trivs jag mycket bättre hemma numera än ute i den jäktande teatervirveln. Min man har så mycket arbete, som jag vill dela med honom, mina barn likaså — ja, det räcker minsann till för mig, om jag skall räcka till för allt som jag vill.»

Fru Hedberg är också en mångintresserad dam. Litteratur och konst har en kräsen och entusiastisk vän i henne, framförallt har hon fördjupat sig i fransk kultur. Redan som 17-åring läste hon Pascal, som har förblivit hennes älsklingsfilosof och för övrigt läser hon helst om och om igen de franska klassikerna — den nya tidens romaner intressera henne mindre, särskilt om de sakna dramatisk laddning, som fru Hedbergs teaterblod längtar efter. Smaken för det franska sträcker sig även till musiken i det Hedbergska hemmet; på den vackra 1800-tals-taffeln i salongen ligga några vackert inbundna luntor franska songes, »som jag mera talar än sjunger fram, när jag skall föredraga», säger fru Hedberg.

Men ansträngande teaterarbete, husmodersbestyr och boklig lärdom ha icke rövat från Stina Hedberg hennes friska, glada lynne, hennes blonda flickaktighet. När man ser henne bredvid dottern Sagnil, som nu är stora damen, kan man gott ta dem för två systrar. Och ett lyckligt hem måste det vara, där en förnäm värld av konst och litteratur livas upp av det glada, ungdomsfriska sinne, den hjärtliga naturlighet och den strålande charme, som är utmärkande för den nya värdinnan i Thieliska galleriet.

E. N.

Iduns kvinnoklubb

(Forts. fr. sid. 1152.)

ende stå de seendes efter. Glädjande nog fick också fröken Kyhlberg mottaga ett flertal beställningar på arbeten av klubbens damer.

Om New-York, Troll och Tott och trädgårdsodling.

I »det Stockholm man talar om» och känner till äro dr och fru Henry B. Goodwins namn bland de mest kända. Vem känner inte dr Goodwins kamerabilder och vem har inte hört om hans intresse för trädgårdsodling? Och vem har inte hört talas om fru Ida Goodwins berömda hunder Troll och Tott eller läst hennes senaste succésbok »Hennes höghet av New York?»

Det är därför i hög grad celebra gäster Idunklubben får välkomna nästa gång, sekt. I torsdagen den 5 nov. och sekt II torsdagen den 12 nov. kl. 7,30 em., då dr och fru Goodwin älskvärt lovat svara för klubbens andliga konst och underhållning. Att det blir en synnerligen angenäm afton vågar man tryggt förutskicka.

Dr Goodwin kommer att läsa ur sina och sin frus böcker; det blir alltså en färd till New York, något kapitel om Troll och Tott och så ett besök i dr Goodwins trädgårdsland.

600 kr. att förtjäna!

Pristävlingsannons N:o 1.

I nedanstående annons är ett viktigt ord utelämnat. Det gäller att finna detta och insända det till Parfymeri F. Pauli, Stockholm, märkt "Pristävlingsannons N:r 1 om F. Pauli's äkta Liljemjolk-Crème".

Svaren på denna annons öppnas den 1/12. Det först påträffade rätta svaret erhåller 50 kronor. Det därpå 25 kr. samt de 5 följande vardera 5 kr.

Denna pristävling är inte lätt utan fordrar verkligt skarpsinne!

Obs! De som lösa hela annonsserien (som omfattar 4 pristävlingsannonser, en per vecka under 4 veckor) kunna sammansätta de fyra "bortkomna" orden till en mening. I denna pristävling, som utgår först sedan alla annonser varit införda och i vilken svaren skola vara insända senast den 15/12, utdelas ett första pris på 100 kronor, ett andra pris på 50 kronor samt 2 pris på vardera 25 kronor.

Smidighet och skönhet!

F. Pauli's äkta Liljemjolk-Crème är till sin sammansättning ett verkligt näringspreparat för huden. Den understödjer dess nybildning och tillför huden välgörande fett- och medicinska ämnen, men dock icke mer än vad som för varje gång kan absorberas.

Härigenom blir huden icke blank utan ungdomligt skär, matt samt mjuk, vit och silkeslen.

Originalburkens pris sänkt till Kr. 2: 50.

**F. Pauli's
Liljemjolk-Crème**

Så liten plats

"Singer" tar
Lilla elektriska
Det moderna hemmets symaskin.
Kan placeras var som helst.

Giv barnen på brödet, ät själv

WINBORGS
APELSINMARMELAD

Billig, närande och välsmakande.

Hushållshandskar
6-6½-7-7½-8
2: 50 par, extra tjocka 3: — par. Aderbräcksstrumpor o. alla slags sjukvårdsartiklar i lager, full garanti. Humana priser. Förstklassigt parfymeri med toilett- o. tekniska artiklar 10% extra rab.

CITY. Gratis katalog.
Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg. Flemmingg. 13, mitt för Separator. Till landsorten mot postförskott.

ARMOFIN
BÄSTA MEDEL MOT
ARMSVETT
FOTSVETT

ARMOFIN innehåller ej formalin eller liknande hudretande medel och är fullkomligt oskadligt.

ARMSVETT och **FOTSVETT** äro ytterst plågsamma åkommor, och den dam eller herre, som håller på sin personliga kultur och kroppsvård, vill ej gärna förråda sig genom svettlukt. Kasta bort de ohygieniska svettlapparna, använd ARMOFIN och känn Eder torr och sval under armarna samt spara Eder blusar.

ARMOFIN säljes i alla parfymaffärer till kr. 2.50, 3.50 och 4.50. Till landsorten sändes ARMOFIN mot efterkrav vid hänvändelse till **KEM. TEKN. FABR. ARMOFIN**, Storg 22, Stockholm. Tel. 760 57.

Försöka duger

lyder en god, gammal regel. Har Ni aldrig försökt köpa efter katalog förut, gör det nu! Vi garanterar Eder, att Ni blir nöjd med resultatet. Sänd in vidstående rekvisitionskupong i öppet kuvert, frankerat med 5 öre.

Ahlén & Holm, Stockholm.

REKVISITIONSKUPONG
till Ahlén & Holm, Stockholm 20.
Härmed rekvireras Eder huvudkatalog n:r 90 att sändas mig gratis och portofritt.

Namn

Bostad

Postadress N:r 162

Några TULO i en kopp
med kokhet mjölk gör susen
när man känner sig förkyld
och hes och milt och frusen.
"Den lille halsläkaren"

**Jag tror rakt
jag bländas!**

— Det är väl i så fall av tvättkläderna mina! För
se Persil ger då en makalöst vit tvätt.

Persil-metoden

lämnar som resultat ej blott en ren, utan även en
vackert vit tvätt, som icke gulnar i linneskåpet.
Persil bleker de vita tvättkläderna utan att på minsta
sätt skada tyget. Till grund för blekningen ligger
nämligen samma kemiska process som vid gräsbleke.

Ingen får så vita, fina tvättkläder, som den som
tvättat med Persil.

Den tvätten riktigt sköta vill
brukar aldrig annat än

Persil

Pris 50 öre pr paket.

Lägg först i blöt i HENKO — Henkels tvätt- och
hushållssoda — så underlättas och förkortas tvätt-
ningen ytterligare, oavsett tvättmetoden. Pr paket 20 öre

Henkel

Kemiskt Tekniskt Aktiebolag,
STOCKHOLM, Bredgränd 2. Tel. N. 285 13.

Köp

**Gislaveds
GALOSCHER!**

I parti hos

Akt.-Bol. Nordisk Skoindustri,
Stockholm.

De tusen klädningarnas hus.

(Forts. fr. sid. 1155.)

tjusande själ — och han betraktade dris-
tigt Anne-Maries ansikte, som påminde om
en tearos. Tar ni illa upp om jag frågar var
man får köpa sådana. Jag ville så gärna ge
min syster något i den vägen på hennes
födelsedag.

Det tar rätt lång tid att lossa de långa sil-
kesfransarna på en venetiansk sjal från en
rockknapp utan att slita av dem och då
fransen var fri, var den unge mannen fast.
Den världsvise vet ju, att mannen tändes
hastigare och slocknar fortare, kvinnan, som
tändes långsammare, brinner med klar sta-
dig låga, evighetslåga. Det visste inte
Anne-Marie, ty hon var bara tjugo år, och
inte håller den unge mannen, fast han var
värmeingenjör, men han hade inte läst så
långt ännu. Under de månader, som följ-
de efter denna episod, läste den unge in-
genjören ganska litet i sina böcker men
mycket i hennes ögon liksom hon i hans
och över de upptäckter de där gjorde läm-
nade de fragmentariska kommentarier, som
för andras öron skulle ha tett sig något
tavitologiska. Ibland åkte hon med honom
ut på hans motorcykel, och man förstår ju
att Cupido själv måste sitta på styrstäng-
en, då ett så smattrande, modernt fordon kan
tyckas vara ett fjärlsspänn, som fladdrar
mot elyseiska ängder.

Och då Anne-Marie nu trippade och vag-
gade fram mellan medsystrarnas kritiska
eller gillande blickar, tyckte hon sig van-
dra på rosor. Vem vet? Den där resdräk-
ten i rostbrunt med skinnbesatsen, som tog
applåd i terummet i dag, kanske hon kunde
få bära den, inte så här på narri utan på
allvar, om han ville tala om giftermål, ett
ämne de båda hittills undvikit, hon av
blyghet, han av — — ja, hon förstod inte
orsaken.

Men en dag, då han uteblivit från ett
möte, gick hon resolut hem till hans dub-
lett och ringde. Ingen öppnade. Hon
skulle just gå, efter tre ringningar, då dör-
ren varsamt öppnades och hans oroliga
ansikte stack fram. — Är det du Anne-
Marie, så förfärligt tråkigt. Jag har just
en kamrat här, vi arbeta. Det var därför
jag...

Hon hörde icke på längre, böjde sig bara
hastigt ned och tog upp en elegant vit dam-
handske som låg på tamburgolvet och höll
fram den med en ångestfull vädjan i blic-
ken. Och hon såg att han bet sig i läppen
och ryggade tillbaka. Då kastade hon
handsken i hans bleka ansikte med de skyg-
ga ögonen, vände sig om och sprang nedför
trapporna.

Några timmar efteråt var hon åter i ar-
bete. För första gången kände hon väm-
jelse vid dessa vackra kläder, som förut
smekt hennes öga, för första gången kände
hon sig som en mekanisk docka. Och då
den beskäftiga föreståndarinnan till sist
skyndade fram med den silverskimrande
charmeuseklädningen — brudräkten, mo-
delluppvisningens clou, och ville träda den
över hennes huvud, slog hon ifrån sig med
händerna. Lugnt men bestämt vägrade
hon att sätta på den. Inga föreställningar
hjälpste, en kamrat fick överta hennes ar-
bete. Så klädde hon på sig och lämnade
för alltid de tusen klädningarnas hus.

Den lilla mannekängen, som upptäckt, att
hon hade en själ, som kunde lida, gick
långsamt förbi alla de upplysta fönstren,
där allt som kan göra en kvinna vacker
breddes ut så frestande som möjligt. Hon
visste att hennes yrke var, kunde vara lika
hederligt som något annat, och om hon ej
upptäckt sin själ, kunde hon ha stannat

Så bedårande hon är!

Den fascinerande charmen i kvinnlig
fåfång kan aldrig förringas genom
åååå missprydande hårväxt — tack
vare Veet creme. I likhet med nära
två millioner damer har hon löst det
brydsamma problemet att avlägsna
missaglig hårväxt genom att använda
Veet. Denna parfymade, sammet-
slena creme borttager hår på ett ytterst
enkelt sätt. Ni behöver endast påstryka
Veet creme och låta den verka några
minuter. Skölj sedan bort den och —
håret är försvunnet. Fullt tillfreds-
ställande resultat i varje särskilt fall
garanteras eller pengarna återbetalas.
Gör ett försök med en tub i dag och Ni
kommer aldrig mer att hava något
behov av gammalmodiga depilatorer
eller rakapparater, vilkas användning
endast medför att håret tillväxer
fortare och blir kraftigare. Veet creme
kostar kr. 2:25 och kr. 4:— per tub.
Att tillgå hos alla hårfrisörskor, par-
fym- och kemikalieaffärer, apotek etc.
Eneqvist, Holme & Co. A/B, Vasa-
gatan 15-17, Stockholm.

Den omtänksamma Husmodern

vänder sig alltid till

LUNDA TVÄTTINRÄTTNING

Tel. Drottningholm 20 och 190

Vävskedar

jämte övriga tillbehör för handvävs-
stolar. Vävspännare, Skyttlar, Skedkro-
kar och Spolmaskiner köpas förmånlig-
ast hos

A.-B. Borås Mek. Väfskedsfabrik,
Borås. Rikstelefon 10 28.

Exp. till landsorten mot postförskott.

TRICOPHEROUS

är världens förnämsta hår-
medel och överträffas icke av
något annat liknande preparat.

Pris pr fl. 3.25

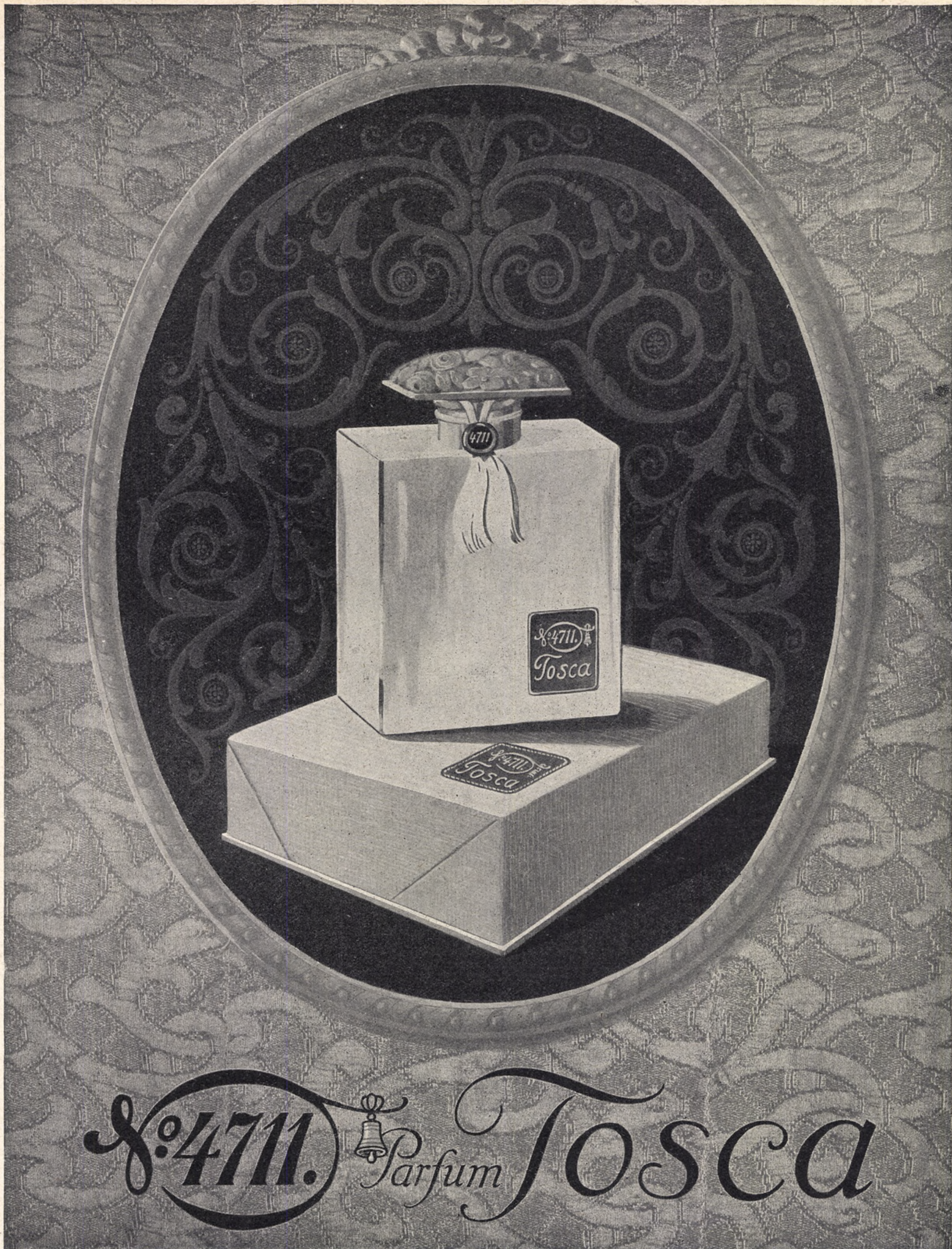
Erhålles hos alla 1:sta
klass Parfymeri, Damfri-
sering och Drogaaffärer.

Ensamförsäljare:

MADSEN & WIVEL, Köpenhamn.

bland de levande dockornas värld. Efter vad som nu hänt henne skulle dessa kläder störta henne i olycka, det kände hon, de skulle bli hennes hämndvapen, men hämnden skulle till sist återfalla på henne själv, det anade hon dunkelt. Och bättre då, om döden... Och utanför apoteket stannade hon grubblande, medan hennes av smärtan omtöcknade hjärna undrade, om veronal gick att få utan recept. Hon visste inte, lilla Anne-Marie, att den stunden

kommer nästan för var och en, då man står utanför ett apoteksfönster och undrar över det lättaste sättet att nå Charons strand. Men som de flesta andra öppnade hon icke apoteksdörren, hon gick i stället hem för att invänta döden. Eftersom ett ironiskt öde emellertid vill, att man skall leva, medan man inväntar Döden, utbytte hon en dag mannekängens hypermoderna dräkt mot sjuksköterskans gråblå bomullsklädning. Och som kläderna alltid

haft en underlig makt över denna lilla flicka, blev hon en mild och god vårdarinna för andra, som ledo till själen eller kroppen, och anblicken av hennes vackra ansikte tröstade mången, som var på väg till den andra sidan. Jag är emellertid inte säker på att det var Döden, som befriade henne från sjuksystemens dräkt, jag tror nästan det var en herre i lång, vit rock med ett stetoskop i handen.

FRÅGOR OCH SVAR

EVA, 23 år,
uppgiv namn och adress för
Iduns red. i och för närmare
upplysningar.

Fråga: 1) Var finns någon skicklig snickare, som gör möbler efter gammal modell?

2) Huru långa skola mangeldukar vara?

3) Varmed skall man bekläda vedspisen vid sidan av gasspisen, så att man kan använda förstnämnda som bord till varma pannor m. m.

Prenumerant.

Svar: 1) Vilken skicklig möbelsnickare som helst kan göra möbler efter den modell som företes.

2) Omkring 2 meter.

3) Därtill lämpa sig s. k. diskbordsvaxduk, som finnes i större bosättnings- eller linoleumsaffärer. Sådan vaxduk tål hetta rätt bra och ser prydlig ut.

Fråga: 1) Vill någon erfaren husmor säga mig om jag kan använda ägg, som 3 år legat inbäddade i vattenglas? Sönderslagna se de så friska ut att jag ej har hjärta att kasta bort dem.

2) Kan jag utan att skada dem, laka plagg av den till underkläder nu brukliga s. k. fransk tricot?

Urgammal prenumerant.

Svar: 1) Om äggen se friska ut och därtill ej ha dålig lukt är det alla skäl i världen att använda dem. Det går ju an att pröva ett eller par i någon anrättning.

2) I fall det är underkläder av silkestrikä ni menar, böra de ej kokas. Det tåla de ej, i all synnerhet om de äro kulörta, och vita bli gula därav. Det är nog att tvätta dem i ett eller två varma, men ej heta, tvällösningar eller lösningar med tvålflingor och sedan skölja dem väl i ett par friska sköljvatten.

Fråga: Min förlovning kommer att bekantgöras genom annons i tidningen. Huru skola vi sedan tacka för gratulationer med kort till: 1) Min fästmans av mig okända vänner. 2) Mina av min fästman okända vänner. 3) Våra gemensamma vänner.

Novemberfästmo.

Svar: Till alla som gratulera sända båda kontrahenterna sina visitkort i samma kuvert som tack för visad uppmärksamhet, oavsett till vilken av er nämnda kategorier gratulanterna höra.

Fråga: Tacksam för svar å följande frågor:

1) Hur lång är lärotiden för tandtekniker, var meddelas grundlig undervisning och hur stor är kostnaden?

2) Erhålles kompetensbetyg?

3) Anses yrket lönande och äro möjligheter till fast anställning stora eller små?

4) Är det någon särskild åldersgräns och äro några förkunskaper nödvändiga?

5) I händelse av fast plats, hur lång är arbetstiden per dag?

Kvinnlig reflektant.

Svar: Det finns ej några kurser för utbildning av tandtekniker och yrket är svårt och långsamt lärt, enär det fordrar ingående laboratorieerfarenhet. — Utsikterna för en kvinna äro ej stora, emedan hon sällan lär sig behärska guldtekniken. Med enbart kautschuktekniken kommer man ej långt. — Varför inte hellre utbilda er till tandsköterska? Varje tandläkare har nu mera ett sådant biträde. Kurser för tand-

sköterskor givas vid Tandläkarinstitutet.

Fråga: Skulle ni kunna giva mig några upplysningar om Wagners änka, frau Cosima W.? Om hon ännu lever, var hon bor och hur hon har det. För några år sedan höll fru S. Elmlblad i Göteborgs "Iris" ett föredrag om Bayreuth och omtalade då även de ekonomiska svårigheter under vilka fru C. Wagner levde. Tacksam för benäget svar.

Mångårig prenumerant.

Svar: Ja, fru Wagner lever och är bosatt i Bayreuth. För några år sedan gjordes en insamling för henne, vilken betryggat hennes existens, även om den icke ger henne något öfverflöd. Hennes son Siegfried Wagner med sin familj bor också i Bayreuth.

Fråga: Hur skall man bäst kunna ställa det för en äldre dam, som har svårt att ordna något för sig själv och som kan påräkna en årsinkomst av omkr. 1,100 kr.? Ett råd i den ingalunda lättlösta

frågan skulle med tacksamhet mottagas av

X. Y. Z.

Svar: Elisabets hemmet i Södertälje emottager i mån av utrymme äldre bildade damer, som ej på grund av ålder eller sjukdom äro oförmögna att reda sig själva. Den sökande skall ha en viss garanterad årsinkomst samt egna möbler, sängkläder och linne. Ansökan med bifogat präst- och läkarebetyg ställes till styrelsen för hemmet.

Vid Herman Friedländers ål-

Solidar, den tillförlitligaste hjälpen i köket.

Detta utomordentliga tvättmedel visar sig bestå provet vid rengöring av porslin, kokkärl, m. m. Se bruksanvisningarna. Märknoga priserna: 52 öre pr 1/1- och 27 öre pr 1/2-paket och att dessa innehålla minst resp. 160 och 80 gr. torr tvål pr paket.

derdomshem, Täby, tagas pensinärer emot på liknande villkor. Ansökan ställes till styrelsen.

Fråga: 1) Kan väl någon upplysa mig om, vad för ett ämne man bör kasta i en brunn, för att vattnet skall bli klart? Jag har hört sägas, att ett sådant ämne lär finnas, men jag vet ej vilket.

2) Vad skall jag göra för att få en (äldre) kamelia att fullt slå ut sina blommor? Den har en rikedom av knoppar, men de förstå ej slå ut i full blom och bli lika med vanliga kameliablommor, utan stanna så att säga på halva vägen och bli strutformiga, men ej fullt utslagna.

Vore mycket tacksam för svar.

Prenumerant från början.

Svar: 1) Något medel att få oklart vatten i en brunn klart finns inte. Att vattnet är grumligt kan bero på att brunnen ej är nog djupt grävd eller att den ej är skyddad upptill för nedsippande vatten.

2) Exemplar av gamla krukväxter får man ej vänta så mycket av. En kamelia skall under knoppsättningen stå tämligen svalt. När knopparna äro stora som ärtor vattnas växten med gödselvattnet ett par gånger i månaden. Växten omplanteras vartannat eller vart tredje år, och då alltid efter blomningen i minsta möjliga kruka och i sandblandad lövjord. Om sommaren spritas växten om afnarna och hålles fuktig.

Fråga: Skulle vara Idun så tacksam för upplysning å några trädgårdsskolor vilka emottaga elever, samt prisuppgift å kurs och hur lång en sådan är.

E. F.

Svar: Vid Fredrika Bremer Förbundets fruktodlings- och trädgårdsskola, Apelryd, Båstad, finnes dels en 2-årig kurs för utbildning av trädgårdslärlingar och kvinnliga trädgårdsmästare; 300 kr. pr år samt 90 kr. i månaden för inackordering, dels en kurs på 8 månader för grundläggande utbildning i trädgårdsskötsel. Hela kursen 150 kr. och för inackordering 800 kr.

Önnestads trädgårdsskola för unga flickor, Önnestad, 8 månaders kurs. Kursavgift 50 kr. plus inackorderingsavgift.

Torshälls trädgårdsskola, Leksand. Kursen april—oktober. Kursavgift 600 kr. inklusive inackorderingsavgift.

Fråga: Vart bör undertecknad, som är bosatt i landsorten, vända sig för att få arbete med översättningar från franska eller tyska till svenska? Tacksam för svar är

Traductrise.

Svar: Det enda ni kan göra är att vända er till något bokförlag och själv föreslå någon bok, som är värd att öfverflyttas till svenska. Samtidigt bör ni förete intyg om att ni behärskar svenska språket eller visa prov på föregående översättning.

Vill emellertid påpeka att det är mycket svårt att få sådant arbete, isynnerhet för en nybörjare. Det kan möjligen lyckas om man har något riktigt bra att föreslå.

Fråga: Kan Idun eller någon av tidningens läsare ge mig anvisning var jag kan få ett gammalt ej använt korsstygnbroderi värderat ev. försålt? Svar till

Mellanhand.

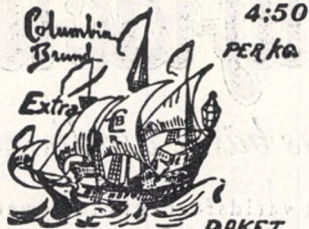
Svar: Det kan värderas i en tapiseri- eller textilaffär. Att få det sålt går bäst genom annons, såvida ni ej kan förmå någon affär att mottaga det till försäljning. Är arbetet riktigt vackert och fräscht, kanske Bikupan, Malmkillnadsgatan 30, Stock-

KOBBS finaste Ceylon Thé (grön etikett) giver en fyllig, aromatisk, starkt stimulerande dryck. De thévänner, som en gång druckit av detta utsökt fina Ceylonthé, godtaga därefter helt säkert icke något annat thé.

LUCKS UTSÖKTA
KAFFEBLANDNING

4:50 PER KA
PAKET
Inr. V. 28672
FRAKTFRITT 2 1/2 KG. 11:25
PERCY F. LUCK & Co.
STOCKHOLM.

Hoffmann's
Pianinon

Det ledande svenska kvalitetsmärket

Malmskillnadsgatan 25 B
STOCKHOLM

Nedsatta priser. Goda avbet.-villkor.

AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i
Teneriffa Magasinet, 5 Biblioteksg.

Det finns tvålar som kallas
svavel-tjårtvål.

Elfströms

Reporia tvål

är svavel-tjårtvål, tillverkad
under kontroll och värd
Edert fulla förtroende.

Säljes överallt å 1 kr.

Rena porer — hudens hälsa.

STÅLRESÄRMADRASSEN IDEAL

Patenterad.
Hygienisk — Billig — Hållbar.
Ny prislista gratis och franco.
AKTIEBOLAGET RESAR
Tel. 780. Karlstad. Tel. 780.

JOFUROL
DÖDAR ALL VÄXTOHYRA
JOFUROLBAD-APHICID-NICOTOXIN

"JOFUROLBAD är ett osvikligt medel mot bladlöss". Se sid. 39 i "Från blomstergården" av Margareta, Kronprinsessa av Sverige.

JOFUROL-PREPARATEN tillhandahållas å apotek, av frö- och färghandlare samt expedieras direkt från fabriken.

Bruksanvisning jämte prislista och intyg sändes på begäran

Tekniska Fabriken Jofur
NILS I. BRUZELIUS,
Lidingö Villastad. Tel. Lidingö 11 29.

holm, tar emot det till försäljning. Ni kan ju alltid göra en förfrågan.

Fråga: 1) Vilken färg på möbelyg till vit möbel i ett litet rum åt öster? Tapet blå och vit, gula och blå trasmattor, blå och vita gardiner.

2) I stort, ljust rum åt väster med ljuspolerad björk, grå tapet med litet rött, tvärrandade trasmattor, hurudana gardiner och hurudant möbelyg?

Två systrar.

Svar: 1) För att det inte skall bli för mycket blått i rummet med möbelyg även i blått, bör ni ta något av de moderna kretontygerna, som finnas i förtjusande färger. Om den blå färgen i rummet är ljus, kunna färgerna på möbelyget vara livliga, annars mera dämpade.

2) Till polerad björk är enfärgat grönt möbelyg mycket vackert. Det kan antingen vara hemslöjdstyg (møbelyg) eller linnedamast. Detta blir också vackert mot tapeterna.

Gardinerna böra vara vita eller crème färgade.

Fråga: Har tänkt tillverka en rococobyrå men vet ej precisa mått, likaså ej heller var man skall få köpa beslag till densamma. Skulle Idun vilja vara god svara på dessa frågor, vore jag tacksam.

Prenumerant.

Svar: Rococobyråar förekomma av många olika storlekar. Förmodligen menar ni en buktig sådan. Här några mått om ni kan rätta er efter dem. Det är en tämligen stor byrå.

Måtten ovanpå, under marmorskivan: Baktill 103 cm., fram till 95 cm., tvärsöver på mitten 50 cm., på sidorna 42 cm. — Bredd från sidorna över den mittersta lådan 105 cm., över nedersta lådan 95 cm. — Höjden med fötter 78 cm. — Fötternas höjd 13 cm.

Alla sorters beslag finnas hos Lundell & Zetterberg, Mästernuemuelsgatan 19 B, Stockholm.

Tre samtal.

Av Eskil Edén.

De spanska bergen lyste gula, röda och bruna med ett blått dis över dem. Solen flammade stråle på stråle ned över de färgstarka ytorna, men de fingo ingen glans. Den blå lufttonen gjorde, att de verkade dammiga. Atmosfären var för torr att giva möjlighet för något färgspel så här mitt på dagen.

I trädgården under en palmgrupp, som gav den för middags-tiden erforderliga svalkan, suto en man och en kvinna. Mannen var även i sin vilstol en reslig, kraftig figur och det ljusa håret, den vita hyn gjorde honom främmande i ramen. Desto bättre passade kvinnan där. Det mörka håret, de bruna kinderna, de röda läpparna, de blixtrande ögonen, rosen vid barmen, den vita dräkten, den svarta mantillan och de senfärdiga rörelserna, allt sade: En Spaniens dotter! Och Spanien sade: Vilken dotter sedan! Förstår du främling? Blod av mitt blod, glöd av min glöd. Böj dig nordbo! Jag tål icke någon obesegrad i mitt rike.

Carl-Göran Järnsköld slängde sin hatt på gräset.

— Sennorita?
— Sennor!
— Äro alla Spaniens kvinnor lika stolta?

— Äro all nordens män lika — nyfikna?

— Fanns aldrig ett uns medlidande hos en spanjorska?

— Fanns aldrig en djärv tanke hos en svensk?

— Sennorita Isabella! Ni har en ovanlig förmåga att fäkta...

— Jag tycker riposterer är rättare.

Begär Upplysningar! I närmaste garn- eller trikåaffär erhåller Ni gratis färgkarta å Furida garn jämte illustrerad beskrivning på, hur man tillverkar ovanstående mössa och scarf. Fråga efter Furida mönstret N:o 10.

Generalagent för Sverige: Carl A. F. Grass,
Kungsgatan 54, Stockholm.

Generalagent för Finland: Sven Malmstrom,
Mikaelsgatan 5, Helsingfors.

En Parisernyhet —

som man med lätthet kan göra själv

Ovanstående mössa och scarf från Paris äro komponerade i vackra färger av Furida garn samt utgöra allra sista modet.

Furida garnet är tillverkat av Angora kaninens silkeslena ull samt användes till stickning och brodering precis som vanligt ullgarn. Om man skakar det färdiga plagget framför brasan kommer luggen upp, så det ser ut som skinn.

Plagg tillverkade av Furida garn äro ej endast vackra utan även praktiska. Utmärkta till dagligt bruk samt bli till och med bättre efter en Lux tvätt.

Bestäm Eder nu för en Furida julklapp — härliga varma vantar, jumpers, Furida broderade underkläder, förtjusande små Furida saker åt barnen.

Varje garnaffär står med nöje till tjänst med att visa Eder Furida i alla dess delikata nyanser.

FURIDA

Garnet spunnet av Angora ull

Nu! —

Gör mörka tänder vita.

Under belägningen på Edra tänder (för tungan över tänderna och Ni kan känna den) äro de vita, glänsande tänder, som Ni avundas andra. Bekämpa den enligt vår metod — observera därefter så vackra tänder Ni har.

ÖVERALLT finnas vitare tänder, som glänsa och glittra.

Här är sättet att erhålla dem. Upptäckten kommer att förvåna Eder. Edra tänder äro täckta av en smutsig beläggning, som vanliga metoder icke kunna bekämpa. Under densamma finnas de vackra vita tänder, Ni längtar efter.

Tändernas stora fiende.

Belägningen är vackra tänderns stora fiende och enligt världens tandauktorerer en huvudsak till de flesta tandsjukdomar. Den klibbar fast vid tänderna, ar-

betar sig in i springorna och stannar där alstrande miljontals baciller. Dessa, i förening med tandsten, äro huvudorsaken till pyorrhé.

Ni kan icke få vackrare, vitare tänder; Ni kan icke få friskare tänder, om Ni icke avlägsnar belägningen.

Försök med Pepsodent. Begär en tub på apoteket eller hos Eder handlande. Ni kan icke vänta samma resultat av gamla modiga tandpastor.

Skydda emaljen!

Pepsodent upplöser tandbeläggning, avlägsnar den sedan med ett medel betydligt mjukare än emaljen. Använd aldrig tandmedel, vilkas grova beståndsdelar måste döljas med tvål eller annat smörjmedel.

Börja genast med att förbättra Edra tänder och få dem vackrare.

Pepsodent

Den nya epokgörande tandpastan.

Heltub kr. 1: 25.

Dubbeltub kr. 2: 25.

Generalagenter för Sverige: Eneqvist, Holme & Co. A.B., Stockholm. 1712

Badinrättningen

Telefon Sö. 330 56 och 367.

Södermalms Tvätt- & Badinrättning

Tvättinrättningen

Telefon Sö. 336 30 och 25 82.

Det finnsbara ETT säkert botemedel

mot **Gikt, Reumatism, Ischias.**

radioaktiva vulkanslam. Tärning å 12 kr. eller kompress å 15 kr. räcker för hel kur. Finnes på apoteken eller mot postförskott franco från generaldeputén LEANDER TELL, Fleminggatan 20, Stockholm.

Möda, päng och känga spar den, som denna skokräms tar.

“NUGGET”

VÄRLDENS BÄSTA SKOKRÄM

— Sak samma...
— Nej, Ni angriper.
Kvinnan reste sig upp smidig som en panter och slog sin kavaller på axeln med solfjädern.
— Ni nordbor prata för mycket. Lär Eder att handla. Adjö!
— Ett ord, Sennorita.
— Nej.
— Det är Ni spanjorskor, som leka med ord och män.
— Kanhända vi fordra ord av spanjorer och handling av nordbor. Lär Eder handla. Adjö.
Sennorita Isabella Medante sprang tre steg genom skuggan ut i solen, vände sig och gjorde en hovnigning. Sedan gled hon med sin egendomliga på samma gång smidiga och stolta gång runt trädgårdsstigens närmaste hörn. Mannen snodde sig förargad om.

Alltid ord. Ord! Massor och massor av ord! Han sträckte på sin seniga gestalt. Lär Eder handla!?! — Han kunde väl icke taga henne i sina armar och bära bort henne som en vanlig bondtös heller! Henne! Världsdamen!

Han hade arbetat ett halvt år för att få en inbjudan till hennes hem och nu i fjorton dagar sökt ett tillfälle, att säga: "Jag älskar Eder" till henne. Men hur han än strävade parerade hon. Hon hade lika snabb intelligens som han, den tränade diplomaten, och alltid gick hon som segrare ur de ständigt återkommande ordstriderna.

Sennorita Isa halvlåg i den vanliga vilstolen under palmerna med en bok slängd på gräset och en cigarett mellan läpparna.

Carl-Göran stod bredvid och fumlade med en tändsticka.

— Är värmen i Spanien mycket ansträngande, Sennor Göran?

— Sennorita Isa. Ni vet att jag vill förklara...

— Det måste vara värmen. Ni darrar.

— Eller kvinnan.

— En kvinna? Fy då. Sennor Göran! Vad menar Ni? Har Ni blivit kär? I trädgårdsmästarens vackra dotter?

— Kan Ni aldrig låta mig få tala ut, Sennorita Isa?

— Jag tycker Ni ej gör annat än talar.

— Men jag måste ju tala för att säga Eder...

— Ibland tala handlingar.

— Ni är ju ingen bondtös, som man kan manuellt övertyga...

— Usch!

— Förlåt! Jag är icke mycket hemma med klassen och jag menar icke så. Men något om "bära bort Er" har sista tiden nästan blivit en fix idé.

— Sennor Göran...

— Det är sant Sennorita Isa. Jag måste på ett eller annat sätt få Eder att förstå, att jag...

— Älskar Mig?

— Jag ville bära Eder på mina händer.

— Just det, Sennor Göran. Bär bort mig som en vanlig — nej förlåt — kvinna. För Er vill jag ej vara världsdamen. Jo! Men Isa Medante. Inte Sennorita Isabella.

— Om jag visste...

— Gör det i morgon Sennor. Adjö.

Halvvägs mot huset vände hon sig och ropade:

— Alldeles för mycket ord Sennor Göran!

Carl-Göran vaknade vid att någon kittlade honom över läpparna med ett grässtrå. Han ämnade springa upp, men blev liggande. Sennorita Isa satt i länstolen bredvid honom och lekte med strået.

— Varför bär Ni inte bort mig?

— Det är just vad jag ämnar göra.

— Nej, nu är det för sent.

Pro-phy-lactic

Världens bästa tandborste

Arlig världsförbrukning över 12 miljoner

3 STORLEKAR för vuxna, skolor och barn

3 HÄRDHETSGRADER hårda, medelhårda eller mjuka borst

ENDAST EN KVALITET

Erhålles hos apotekare, färghandlare, frisörer m. fl.

AKTA ENDAST I DEN GULA ASKEN

Rena tänder förstöras icke

Generalagent: ENEQVIST, HOLME & Co. A.B., VASAGATAN 15-17, STOCKHOLM

Besök

Feminas utställning

Måndagar, Tisdagar, Onsdagar 2-4 november kl. 10-5.

Engelbrektsgratan 5, Stockholm.

Mellan kl. 2-4 förevisas senaste barnmodeller på mannekäng.

Giv henne ett sådant!

Drott är garantimärket på eleganta, välgjorda och billiga armbandsur. Ankarverk, 15 rubiner, 14 o. 18 karat, mångfaldiga boettformer, konstnärligt ciselerade. Drottarmbandsuren finnas också i guldbelagda boetter, 10 års garanti, moaré ell, fjädrande armband.

Välsorterade urmakare lämna närm. upplysningar om DROTT.

NISSENS BRÖSTKARAMELLER

osvikligt medel mot

hosta och heshet.

I vackert snitt

och god passform motsvara Trelleborgs Gummikappor alla krav på ett elegant överplagg, användbart i alla väder. Om-sorgsfull tillverkning i minsta detalj.

TRELLEBORGS GUMMIKAPPOR Garanterat vatten-tåta.

Finnes i alla förstklassiga ekiperingsaffärer.

TRELLEBORGS GUMMI-FABRIKS A.-B.

Ät Carr's läckra Kex och Chokoladkex

Fås i alla Speceri-, Frukt- och Konfektyraffärer

— Det är det inte!
 — Jo! Det är jag, som öppnat
 fientligheterna.
 — Isa!
 — Beviljas!
 — Förlåt Sennorita Isa.
 — Isa blev beviljat.
 — Isa. Jag...
 — Ni börjar bli solbränd Gö-
 ran.
 — Jag måste få säga...
 — Är Göran beviljat?
 — Jag...
 — Är det?
 — Naturligtvis, men jag...
 — Har Ni lärt Er handla Gö-
 ran?

Utan ett ord reste sig Järn-
 sköld. Men Sennorita Isabella
 var honom för snabb. Hon var
 redan ute i solskenet och stod och
 lekte med sin solfjäder.
 — Göran?

Han svarade ej utan närmade
 sig med sammanbitna tänder. Isa
 drog sig baklänges.

— När Ni tager mig och bär
 bort mig... Adjö!...

Isa vände och sprang, snabb
 som en av bergens getter, upp till
 gårdens loggia, där Sennor
 Medante satt vid sitt vin och sin
 tidning. Skrattande slog hon sig
 ned vid sidan av honom. Carl-
 Göran följde efter allvarlig som
 ödet. Lugn och tyst bugade han
 för den gamle spanske ädlingen.
 Stum böjde han sig ned över Sen-
 norita Isa, lyfte upp hennes vack-
 ra huvud och kysste henne.

Sennor Medante log.

Isa reste sig, tog Carl-Göran,
 som utan ett ord ratat upp sig i

1

(Ett) tvättpulver kan Ni lita på.

Barnängens

BJÖRN-TVÄTT- PULVER

hemkär, vore jag tacksam att mot
 fritt vivre få dela hem med en
 gammal älsklig dam och så pyssla
 om både henne och hemmet. Ären
 äro ju många men sinnet ljust.

Att få en egen liten vrå i något
 av Stockholms hem för gamla
 vore ju det för mig mest efter-
 längtade, men hur få det? Jag
 har hemortsrätt i Sthlm. Ack,
 älskade bättre lottade medsyskon,
 hjälp mig om möjligt är på nå-
 got sätt, beder så ödmjukt och in-
 nerligt *Den ensamma gamla.*

BREVLÅDA

RED: S BREVLÅDA.

"Ständig prenumerant av Idun".
 Köp en livränta för 10,000:— kr.
 så erhåller Ni, om Ni fyllt 65 år,
 907 kronor om året så länge Ni
 lever. Ni kan med fullt förtro-
 ende vända Eder till E. Heimans-
 sons Försäkringsbyrå, Jakobs-
 gatan 24, Stockholm, som lämnar
 närmare upplysningar. Med nu-
 varande låga räntor får Ni där-
 igenom en avsevärt högre årsin-
 komst.

G. R., Göteborg som sänt teck-
 ningar till den kvinnliga teck-
 ningstävlingen bedes sända namn
 och adress.

stram givakt, under armen och
 drog honom med fram till fadern.

— Pappa du! Den här tröge
 nordbon har tydligen lärt sig att
 handla. Du far, vi få väl ge oss,
 du och jag?

— Vi få väl det, Isa.
 — Men så tag mig då och bär
 bort mig Göran! Här kan jag
 inte kyssa dig!

— Ser du Göran. I grund och
 botten är du starkare än Span-
 iens män — — —

LÄSARINNORNAS SPALT

Vem vill hjälpa? så är min bön
 till Iduns läsekrets. Förutan nå-
 gon kärleksfull hand kan jag nu
 ej hjälpa mig själv. Jag ville så
 gärna ha litet arbetsförtjänst. Har
 visserligen personligt understöd
 varje månad och är djupt tack-
 sam därför. Men det räcker ej
 till allt hur små anspråken än
 äro. Jag är nu 65 år och det kän-
 nes så svårt, att ej ha en egen
 lugn vrå, som jag vet vara min
 för beständigt. Skiftningarna i
 dessa små obemedlade hem, där
 inackorderingsslanterna skall räcka
 till allt annat, gör tillvaron så osä-
 ker. Mina små tillhörigheter har
 jag på ett ställe och har aldrig
 medel att få hämta dem och pla-
 cera dem i min hemvrå. Rädd
 att den person, som välvilligt lyst

dem, nu tröttnar säger sig vilja
 "kasta dem i sjön", och det oroar
 mig mycket. En koffert, som in-
 nehöll mina käraste och finaste
 minnen från hemmet — dyra för
 både hjärta och ekonomi, bröts
 upp och såldes utan vidare för
 noll och intet på auktion, min vet-
 skap förutan. Jag hade just tänkt
 sälja något därav för att få litet
 bättre. Vill och kan ej göra nå-
 got härför. Men beder så inner-
 ligt att någon god, kärleksfull
 människa skulle vilja hjälpa mig
 något.

Kunnig i husliga göromål och

Om Ni vill hushålla

köp då

CARNEGIE PORTER

å kvartbuteljer. En kvartbutelj är
 precis ett glas.

Stärkande för svaga och blodfattiga.

H. M. Kon.
Hovlev.

ANSIKTETS CHARME

förloras om hyn blir slapp, grå och rynkig. Huden blir
 fast, klar och jämn om den dagligen får näring av

Radiolit-Hudcrème

LJUNGS CACAO

Tillred LJUNGS Cacao

på följande sätt, och en god,
 välsmakande dryck erhålles:

- 1 tesked Cacao
- 2 " Socker
- 2 " Mjölk el. grädde

blandas till en degartad
 massa. Tillsätt därefter ett
 par skedar grädde och fyll
 koppen med kokande vatten
 under sakta rörande. Om ca-
 caon så tillredes erhålles en
 simmig, välsmakande dryck
 och absolut ingen botten-
 sats.

Endast 1½ öre utan grädde
 och socker kostar en kopp
 Ljungs Cacao.

C: a 400,000 personer dricka
 dagligen LJUNGS CACAO.

Har Ni ej provat
Ljungs Cacao
 gör det i dag!

Ljungs Cacao

säljes över hela landet till
 följande priser:

- 1 hg. burkar kr. 0: 40 pr st.
- ¼ kg. " kr. 0: 75 pr st.
- ½ kg. " kr. 1: 40 pr st.
- 1 kg. " kr. 2: 50 pr st.
- 5 kg. " kr. 11: 25 pr st.

I tidningen HÄLSOVÄN-
 NEN skrives följande om
 cacao:

"Från te och kaffe skiljer
 sig cacao genom sin halt av
 närande ämnen.

Av blott och bart cacao
 kan man leva en lång tid,
 under det man med blott
 kaffe och te hungrar ihjäl
 och på grund av nervös över-
 retning dukar under av
 svaghet. En kopp cacao på
 150 gram, tillagad av 1 del
 cacao och 8 delar vatten, in-
 nehåller nämligen 3 gram
 äggvita, 3 gram fett, 6 gram
 kolhydrat och 0,3 gram
 theobromin. Genom använd-
 ning av mjölk (och socker)
 blir naturligtvis drycken än-
 nu mera närande.

Vid tillredning av cacao
 som frukostdryck i synner-
 het för skolbarn, som be-
 höva få så mycket föda som
 möjligt i sig, innan de börja
 sitt morgonarbete i skolan,
 bör man använda god ko-
 kande mjölk samt socker.

Emedan cacao drycken är
 på en gång närande, vär-
 mande och upplivande, är
 den en synnerligen lämplig
 dryck för klena, frusna och
 trötta personer. Hygienens
 målsmän önska därför, att
 cacao drycken må uttränga
 kaffe och te, vilka dryckers
 näringsvärde inskränker sig
 till sockerbitarna och gräd-
 den. På våra kaféer i stä-
 derna lika väl som på sy-
 ateljéer, i arbetarehem och
 i bondgårdar, i fiskarstugor
 och i statarnes enkla bo-
 städer bör cacao drycken häl-
 sas välkommen."

En fullständig likhet i smak och konsi-
 stens gör det omöjligt att skilja mellan

**MUSTADS
Smörblandning**

Iris-Extra

och finaste mejerismör
 — dess ende like.

Prova Drink

Ljungs Cacao! Ljungs Cacao!

Flickan av i dag är en chic uppenbarelse. I hemmet och på festen, på kontoret och på promenaden – alltid är hon ytterst mån om sin klädsel och aldrig försummar hon att ge sina skodon den glans, som endast Viking Skokräms beskär.

Viking

Viking Skokräms
alltid lika oumbärlig

W. Andersson 44 51

**Glöm ej
det stora
näringsvärdet
i
Svenska
Makaroner**

PROE55DORF

Husmödrarnas tillfredsställelse — vår tillfredsställelse

Icke en men hundratusentals husmödrar hava uttryckt sin stora tillfredsställelse med Runa — smörblandningen, som med sin friska, härliga smörsmak och sin ypperliga konsistens intar den obestridda rangplatsen bland marknadens olika märken.

Sådana opartiska omdömen äro verkliga värdemätare på en varus förträfflighet.

Runa, Svea smörblandade margarin tillverkas av
NYA MARGARIN A.-B. SVEA

Lille
"Mr. Benzona"

Efterrätten i dag är Benzona Choklad-Pudding med Vanilj-Cream Sås.

En lättlagad, billig men ändå läcker efterrätt blir Eder erfarenhet när Ni insänder nedanstående kupong, då vi gratis och portofritt tillställer Eder ett paket Benzona Puddingpulver.

B. 103

Skrives endast
namn o. adress
postbefordras
kupongen i öp-
pet kuvert för
5 öre.

A.-B. Alfred Benzon & C:o, Malmö.
Sänd gratis och portofritt enligt annons ett paket
Benzona Puddingpulver

Namn .....

Adress .....

Skriv tydligt.

IDUN. Obs! Endast 1 pkt till varje famlj. Gäller t. o. m. 15/11 25.